

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1301 København K
Danmark

24. september 2020

J.nr. 2020-11-0446
Dok.nr. 252359
Sagsbehandler
Andreas Droob
Kristensen

Høring over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Ved e-mail af 20. august 2020 har Digitaliseringsstyrelsen anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag senest den 17. september 2020. Efter telefonisk aftale med Digitaliseringsstyrelsen den 14. september 2019 blev høringsfristen udsat til den 24. september 2020.

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

Datatilsynet har følgende bemærkninger til udkastet til lovforslag:

1. Generelle bemærkninger

Datatilsynet har – som det vil være Digitaliseringsstyrelsen bekendt – i 2012 og 2017, efter at sagen begge gange havde været forelagt for Datarådet, afgivet udtalelser vedrørende muligheden for, at en borger kan anvende borgerens eget elektroniske identifikationsmiddel til at handle i erhvervsøjemed. Kopi af de to udtalelser vedlægges.

I 2017 udtalte Datatilsynet bl.a., at løsningen efter tilsynets vurdering (fortsat) var forbundet med en vis bekymring. Datatilsynet lagde i den forbindelse især vægt på to hensyn, der talte imod en løsning, hvor en borger kunne anvende borgerens egne akkreditiver til at handle som medarbejder eller handle erhvervsmæssigt:

- Den dataansvarlige myndigheds eller virksomheds forpligtelse til at etablere de fornødne sikkerhedsforanstaltninger omkring de personoplysninger, som log-in for medarbejderne ved brug af private akkreditiver giver adgang til. Herunder det forhold, at den dataansvarlige ikke har instruktionsbeføjelse i forhold til en medarbejders brug af private akkreditiver.
- Hensynet til medarbejdernes mulighed for selv at kunne kontrollere sikkerheden på den computer og i det miljø, hvor de anvender de akkreditiver, som giver adgang til deres private oplysninger i diverse løsninger.

Datatilsynet har noteret sig, at Digitaliseringsstyrelsen med nærværende udkast til lovforslag nu søger at etablere en lovhjemmel til den løsning, som tilsynet tidligere har udtalt sig om. Det fremgår således af pkt. 2.2.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at:

"I modsætning til i dag, hvor det alene er muligt at knytte én identitet til ét specifikt elektronisk identifikationsmiddel, vil det for det andet fremadrettet være teknisk muligt at have en løs kobling mellem identiteter og elektroniske identifikationsmidler. Dette betyder, at det vil være muligt at anvende et MitID-identifikationsmiddel udstedt til privat brug i sammenhæng med én eller flere erhvervsidentiteter. Herudover vil det være muligt at få udstedt et

dedikeret elektronisk identifikationsmiddel til én eller flere erhvervsidentiteter. Det vil også være muligt at have en kombination af ovenstående, hvor der anvendes et MitID-identifikationsmiddel udstedt til en privatperson til én eller flere af personens erhvervsidentiteter samtidig med, at personen har ét eller flere dedikerede elektroniske identifikationsmidler til specifikke erhvervsidentiteter.”

På baggrund af lovforslaget står det ikke Datatilsynet klart, hvorvidt de samme forhold, som tilsynet udtrykte bekymring over i 2012 og igen i 2017 stadigvæk gør sig gældende i forhold til den beskrevne løsning.

Datatilsynet har derfor ikke hermed taget stilling til, om der – efter at sagen senest i 2017 blev behandlet af Datarådet – er sket en udvikling, der betyder, at sagen på nuværende tidspunkt vil falde anderledes ud, hvis sagen blev forelagt for Datarådet igen, herunder hvorvidt den faktiske implementering af løsningen, som den er beskrevet i udkastet til lovforslag, nu sker med henblik på at efterleve krav, som f.eks. er fastsat i eIDAS-forordningen og/eller NSIS-standarder.

2. Konkrete bemærkninger

2.1. Udnyttelse af det nationale råderum

Med ovennævnte lovforslag foreslås indført en række nye behandlingshjemler til behandling af personoplysninger.

Det fremgår bl.a. i udkastet til lovforslaget, at der i § 13 indføres en hjemmel til, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive autentifikationsvar og risikodata – indeholdende personoplysninger – vedrørende registrerede, der anvender MitID, til en ”broker” (et ”bindeled”), der er tilsluttet MitID-løsningen, ligesom det fremgår af bemærkningerne, at NemLog-in i medfør af § 8 i udkastet til lovforslag får en selvstændig behandlingshjemmel, der rækker videre end den foreslåede § 13.

Endvidere fremgår det af udkastet til lovforslag, at der med forslagets § 14 gives Digitaliseringsstyrelsen hjemmel til at behandle personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, i forbindelse med validering af digitale signaturer i valideringstjenesten i serviceområdet Digital signering. Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 14, at der efter Digitaliseringsstyrelsens vurdering potentielt kan behandles alle former for personoplysninger i valideringstjenesten, som, i forbindelse med en verifikation af dokumenter underskrevet med digital signatur, kortvarigt behandler oplysningerne i de dokumenter, der bliver underskrevet.

Da det alene fremgår af udkastet til lovforslaget, at der indføres nationale behandlingshjemler til behandling af personoplysninger, uden, at der i selve lovforslaget eller bemærkningerne hertil henvises til bestemmelser i databeskyttelsesforordningen eller databeskyttelsesloven, står det ikke Datatilsynet klart, om der tilsigtes en egentlig fravigelse af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens bestemmelser om behandling af personoplysninger.

Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at national lovgivning skal indrettes i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens bestemmelser, med mindre der efter forordningen kan eller skal fastsættes nationale regler. Der er således bestemmelser i forordningen, der fastsætter, at medlemsstaterne inden for nærmere bestemte områder enten kan eller skal fastsætte nationale regler.

Det fremgår for så vidt angår behandlingshjemlen i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, om almindelige oplysninger, at medlemsstaterne er bemyndiget til at fastsætte mere specifikke bestemmelser inden for rammerne af forordningens harmonisering.

For så vidt angår fastsættelse af nationale regler om behandling af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, kan regler bl.a. fastsættes på baggrund af databeskyttelseslovens § 7, stk. 5.

Det er Datatilsynets vurdering, at det er en forudsætning for lovforslagets udformning, at Digitaliseringsstyrelsen forholder sig til, om den omhandlede lovændring kan indeholdes inden for det nationale råderum, og at dette klart fremgår af lovforslagets bemærkninger.

Digitaliseringsstyrelsen bør i den forbindelse – for så vidt angår bl.a. § 8 og § 13 i udkastet til lovforslag – foretage en vurdering i henhold til "tjeklisten" om udarbejdelse af nye nationale regler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, som fremgår af side 168f i betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – de retlige rammer for dansk lovgivning.

Med hensyn til § 14 i udkastet til lovforslag bør Digitaliseringsstyrelsen ligeledes præcisere, hvis det med bestemmelsen er styrelsens hensigt at udnytte det nationale råderum for fastsættelse af særregler, med henvisning til de relevante bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og/eller databeskyttelsesloven, hvoraf det fremgår, at særreglen kan indføres.

Datatilsynet skal henlede opmærksomheden på, at det nøje bør overvejes, om der ønskes fastsat nationale regler, eller om behandlingen alene kan ske efter behandlingsreglerne i databeskyttelsesforordningen og i databeskyttelsesloven, idet nationale bestemmelser efter tilsynets vurdering i så fald vil være overflødige.

2.2. Videregivelse af risikodata fra Digitaliseringsstyrelsen til brokere

Datatilsynet har noteret sig, at der med udkastet til lovforslag etableres en løsning, hvorefter personoplysninger i nogle tilfælde behandles af såkaldte "brokere", der fungerer som bindeled mellem tjenesteudbydere og MitID-løsningen.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 13 i udkastet til lovforslag, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive risikodata – der bl.a. er oplysninger om lokation, IP nummer og identitet – vedrørende en bruger til en broker, hvis formål er at vurdere og afgøre, om risikodata af sikkerhedsmæssige årsager skal umuliggøre brugerens login på en given tjeneste.

Det står i den forbindelse ikke Datatilsynet klart, om samme formål kunne opnås ved, at Digitaliseringsstyrelsen videregav færre oplysninger til brokern, f.eks. en risikoscore beregnet på baggrund af den risikodata, som styrelsen behandler. Datatilsynet skal derfor opfordre til, at Digitaliseringsstyrelsen forholder sig til og eventuelt i forarbejderne til loven præciserer, at det er nødvendigt, at samtlige risikodata videregives til brokern i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet i databeskyttelsesforordningens artikel 5, og at formålet ikke kan opnås ved at videregive færre oplysninger.

2.3. Brokernes dokumentation af hjemmel til anden behandling af personoplysninger

Det fremgår bl.a. af lovforslagets § 13, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive autentifikationssvar og risikodata vedrørende den konkrete og enkelte transaktion til en offentlig myndighed, et offentligt organ eller en juridisk enhed i rollen som broker, der er tilsluttet MitID-løsningen eller NemLog-in.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 13 i udkastet til lovforslag, at modtagerne af de pågældende oplysninger (brokere) skal indgå en aftale med Nets DanID A/S på vegne af partnerskabet med bl.a. Digitaliseringsstyrelsen. Aftalen regulerer de vilkår, hvorunder en broker kan blive og vedblive med at være broker, herunder hvordan en broker må behandle de risikodata, som brokern modtager fra Digitaliseringsstyrelsen.

Af de specielle bemærkninger fremgår det endvidere, at en broker ifølge aftalen bliver dataansvarlig for de risikodata, som brokieren modtager fra Digitaliseringsstyrelsen, og at brokieren kun må behandle risikodata som anført i den foreslåede bestemmelse i § 13, hvoraf det bl.a. er anført, at brokere kun må behandle oplysningerne til at foretage automatiske afgørelser om log-in, eller videregive oplysningerne til en tjenesteudbyder.

Endelig fremgår det, at enhver behandling ud over den behandling, som er anført i bestemmelsen, kræver, at brokieren har en selvstændig hjemmel til behandlingen og over for Digitaliseringsstyrelsen har dokumenteret denne hjemmel.

For så vidt angår det forhold, at Digitaliseringsstyrelsen kan stille krav til, at brokere – som selvstændige dataansvarlige – skal dokumentere en eventuel anden behandlingshjemmel over for styrelsen, finder Datatilsynet, at et sådant krav ikke kan udledes af de databeskyttelsesretlige regler. Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at ansvaret for, at en behandling sker i overensstemmelse med de databeskyttelsesretlige regler som udgangspunkt påhviler den dataansvarlige, og der ikke gælder et påvisningskrav over for andre (tidligere) dataansvarlige. Det står ikke klart for Datatilsynet, hvad der ligger til grund for, at fastlægge et sådant påvisningskrav i udkastet til lovforslag.

Datatilsynet skal i den forbindelse bemærke, at det er tilsynet, som i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel VI og VII fører tilsyn med enhver behandling, der omfattes af databeskyttelsesloven, databeskyttelsesforordningen og anden lovgivning, som ligger inden for rammerne for særregler om behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 27. Det vil derfor være Datatilsynet, der skal føre tilsyn med, om brokernes behandling af personoplysninger sker i overensstemmelse med de databeskyttelsesretlige regler.

2.4. Oplysningspligt

I medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 13 og artikel 14 gælder der som udgangspunkt en oplysningspligt for dataansvarlige, der behandler personoplysninger.

I udkastet til lovforslaget er det fastsat, at flere forskellige aktører er dataansvarlige for de oplysninger, der afstedkommer af en brugers anvendelse af løsningerne MitID og NemLog-in – herunder Digitaliseringsstyrelsen, tjenesteudbydere og brokere – afhængig af, hvilket led i processen, brugeren er nået til. Det fremgår også – bl.a. af de specielle bemærkninger til § 13 i udkastet til lovforslag – at der kan være behov for at ændre eller tilføje risikodata, der kan indsamles og videregives i forbindelse med brugen af løsningen.

Datatilsynet skal i den forbindelse henstille til, at det i loven eller forarbejderne hertil tydeliggøres, hvordan oplysningspligten opfyldes af henholdsvis Digitaliseringsstyrelsen, brokere og tjenesteudbydere, når brugere anvender løsningen, herunder når der sker ændringer eller tilføjelser af risikodata, der indsamles og videregives.

Endvidere skal Datatilsynet bemærke, at hvis der med loven sker en begrænsning i de registreredes rettigheder jf. databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, skal der som minimum i loven tages stilling til de områder, der beskrives i artikel 23, stk. 2, litra a-h.

Med venlig hilsen

Frederik Viksøe Siegumfeldt
Kontorchef

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Fra: Pia Valentin Mortensen (piv@jm.dk)
Titel: SV: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in
E-mailtitel: SV: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 24-09-2020 11:13

Til Digitaliseringsstyrelsen

Kære Anne Sofie

Som aftalt vender jeg hermed tilbage med Justitsministeriet svar på Digitaliseringsstyrelsens anmodning i forbindelse med høringen over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in (LF 56) om, at offentlige myndigheder oplyser Digitaliseringsstyrelsen om, hvilke gældende love på deres respektive område, der indeholder ordet NemID, da NemID bliver til MitID.

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet ikke har identificeret love, som det er relevant at revidere i anledning af denne kommende lovændring.

Med venlig hilsen

Pia Valentin Mortensen
Specialkonsulent

JUSTITS MINISTERIET
Lovkvalitetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: +45 2960 9908
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen <asose@digst.dk>
Sendt: 20. august 2020 11:34
Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentliggjort på Høringsportalen.

Frist for hørings svar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

DIGITALISERINGSSTYRELSEN

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76

E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.

NOTAT

Høringssvar - forslag til lov om MitID og NemLog-in

Digitaliseringsstyrelsen har anmodet Danske Regioner om bemærkninger til forslag til lov om MitID og NemLog-in. Danske Regioner fremsender et samlet høringssvar på vegne af de fem regioner. Høringssvaret sendes med forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 22. oktober 2020.

Danske Regioner kan overordnet støtte op om forslag til lov om MitID og NemLog-in. Forslaget understøtter en høj identitetssikring og sikring af alle typer af personoplysninger. Vi forudsætter, at Digitaliseringsstyrelsen sikrer en meget høj driftsstabilitet på MitID og NemLog-in, og at driftsleverandøren kan leve op til de krav, som Digitaliseringsstyrelsen har sat til løsningernes tilgængelighed.

Danske Regioner har bemærkninger til:

- Lovforslagets påvirkning af social lighed
- Økonomiske konsekvenser af lovforslaget
- Tekniske bemærkninger til lovforslaget

Påvirkning af social lighed

Lovforslaget lægger op til, at finansministeren kan fastsætte regler om opkrævning af gebyr hos privatpersoner for registrering og udstedelse af MitID. Det bør fremgå tydeligt, at det altid skal være muligt for borgeren at anvende MitID uden omkostninger, og at gebyret udelukkende er for ydelser, der ligger udover den grundlæggende funktionalitet. Hvis borgere skal betale for at få et MitID, vil det kunne skabe mere sociale ulighed - også i sundhed. Borgere anvender MitID til at se deres egne data på sundhed.dk og i app'en MinSundhed. Adgang til egne sundhedsdata giver viden og tryghed til patienten, og er med til at gøre patienten en aktiv medspiller i eget sygdomsforløb.

Danske Regioner bemærker desuden, at lovforslaget er skrevet i et vanskeligt tilgængeligt sprog, som indeholder mange tekniske oplysninger og en række termer, som ikke anvendes i almindelig dansk sprogbrug. Som udgangspunkt bør lovgivning kunne forstås af den almindelige borger og virksomheder.

Økonomiske konsekvenser

Det fremgår af det sammenfattende skema, at de tekniske omstillinger til de kommende løsninger forventes at udgøre 50-130 mio. kr. for hele den offentlige sektor. Danske Regioner vurderer, at det er et stærkt fejlagtigt skøn, eftersom implementeringsomkostningerne alene i regionerne forventes at blive højere end det angivne.

Der kan endvidere ligge en betydelig omkostning for myndighederne, hvis Digitaliseringsstyrelsen, som det fremgår af §17, kan meddele påbud om at opfylde forpligtelser om log-in og autentifikation. Danske Regioner opfordrer derfor til, at forholdet præciseres, reduceres eller på anden vis afgrænses.

Lovforslaget henviser til EU-forordningen om Single Digital Gateway. Danske Regioner forventer fortsat, de økonomiske konsekvenser ved EU-forordningen om Single Digital Gateway behandlet efter DUT-reglerne.

Tekniske bemærkninger

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvorvidt lokalt udstedte erhvervs-eID'ere skal spærres, hvis de er aktiveret med et MitID, der er blevet spærret. Hvis det er tilfældet, bør det fremgå af lovteksten.

Det fremgår på side 35 i lovforslaget, at eIDAS-forordningen ikke finder anvendelse på de elektroniske selvbetjeningsløsninger. Dette er modstridende med, at det på side 53 fremgår, at danske offentlige myndigheder, der udbyder digitale selvbetjeningsløsninger med grænseoverskridende interesse, er forpligtet til at kunne foretage grænseoverskridende autentifikation af brugere, der er i besiddelse af anmeldte eID, jf. eIDAS-forordningens artikel 6. Danske Regioner opfordrer til, at det bliver tydeligt, hvilke krav myndighedernes selvbetjeningsløsninger bliver underlagt.

Det fremgår af lovforslaget, at adviseringer kan ske via e-mail, og at en persons postkasse i Digital Post ligeledes kan blive anvendt til visse typer af notifikationer. Det bør klart og tydeligt fremgå af lovteksten, i hvilke henseender en borger kan forvente at blive notificeret via egen private e-mail postkasse og via den Digital Post.

Det er svært at udlede betydningen af, at en komponent eller funktionalitet betegnes som et "serviceområde".

Der er vedlagt bilag med bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Venlig hilsen

 Stephanie Lose

 Ulla Astman

Bilag: Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

§4

Det fremgår, at en myndighed har pligt til at hjælpe en borger, der ikke kan få udstedt MitID. Dette bør også gælde borgere, hvis MitID er blevet spærret.

§5

Det bør fremgå efter, hvilke kriterier udpegningsen foregår, og hvordan det sikres, at der følger tilstrækkelige ressourcer med opgaven.

§ 19

En regel om tavshedspligt der henviser til straffelovens regler om tavshedspligt forekommer overflødig, men kan selvfølgelig fastholdes af pædagogiske grunde.

§ 20

Det fremgår ikke, hvorvidt bestemmelsen er ment som en udtømmende opregning af de situationer, hvor der træffes afgørelser, eller om det er eksempler.

Att: Anne Sofie B. Severinsen
Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

Dato: 14. september 2020

Sags ID: SAG-2020-03822
Dok. ID: 2971360

E-mail: ANBK@kl.dk
Direkte: 3370 3758

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Hørings svar til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Digitaliseringsstyrelsen har med høringsbrev af 20. august 2020 anmodet KL om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om MitID og NemLog-in.

Lovforslaget omhandler bl.a. kommunernes rolle i den fremtidige administration af MitID, anvendelsen af NemLog-in, og tilrettelæggelsen af den kommunale it-understøttelse af myndighedsopgaver.

Kommunernes rolle i administrationen af MitID

Fremover ændres kommunernes opgaver med administration fra den nuværende aftalebaserede model til, at kommunerne forpligtes ved lov. Kommunerne forpligtes til at udføre myndighedsopgaven med identitets sikring af private personer, registrering af identiteter, udstedelse, spærring og genåbning af MitID til privatpersoner.

Af lovforslaget fremgår det, at der udarbejdes en bekendtgørelse som nærmere beskriver reglerne for kommunernes rolle, herunder klagevejledning til borgerne. KL finder det væsentligt at blive inddraget i udarbejdelsen af denne, særligt ift. konkretiseringen af kommunernes opgaveløsning på området. Fx implementeringen af nye regler om administration af udstedelse mv. og revision af disse processer.

Som en del af implementeringsarbejdet bliver det afgørende, at der udarbejdes materiale til frontmedarbejderne, der er helt praksisnært i form af fx manualer. Opgaver i relation til NemID og MitID er opgaver, som berører mange medarbejdere, det skal derfor være enkelt og brugervenligt både for nye og erfarne medarbejdere, at kunne betjene sig af RA portal på linje med et fagsystem.

KL vurderer endvidere det vil blive nødvendigt med en overgangsperiode fra NemID til MitID på minimum 6 måneder. Samtidig finder KL det hensigtsmæssigt i det omfang, der skal ske genvalidering, at øvrige anledninger, hvor borgere er i kontakt med kommunen, benyttes til at få genvalideret de borgere, for hvem det er nødvendigt.

Med MitID ændres aldersgrænsen for nye brugere, så de 13-15-årige bliver nye brugere. Der bliver brug for at sikre, at alle systemer, som kan tilgås for borgere med MitID også får forholdt sig til den ændrede aldersgrænse. Idet det vil betyde behov for ændringer i eksisterende adgangsstyring i fx de systemer og informationer, der kan tilgås med MitID - fx på min side på Borger.dk

NemLog-in som element i den kommunale it- understøttelse

KL hæfter sig ved, at det med lovforslaget gøres obligatorisk for kommunerne at bruge NemLog-in på serviceområder for login og autentifikation samt digital repræsentation, når de agerer som tjenesteudbyder på myndighedsopgaver med NSIS sikringsniveau betydelig eller høj. KL hæfter sig herudover ved, at Digitaliseringsstyrelsen kan udstede påbud til kommunerne vedrørende indarbejdelsen af serviceområderne i de kommunale it-løsninger.

Dette kan medføre betydelige behov for systemtilretninger i kommunerne. Men da det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at vurdere, hvilke behov dette vil medføre for systemtilretninger, tages der forbehold for, om det er muligt at gennemføre dette. Begrundelsen er, at en række af de kommunale fagsystemer er baseret på gamle integrationer, som kommunerne ikke har ansvar for..

Økonomiske konsekvenser

KL ser frem til at lovforslaget sendes i Økonomisk Høring, så øgede kommunaløkonomiske- og administrative byrder kan afdækkes. Det gælder fx ved genvalidering, samt nødvendige systemtilpasninger af fagsystemer ved obligatorisk anvendelse af NemLog-in. KL er opmærksom på den tætte sammenhæng til implementering af NSIS, og behovet for at se omkostninger til NSIS sammen med dette lovforslag.

Der tages forbehold for, at det ikke har været muligt at få høringssvaret politisk behandlet i KL.

Med venlig hilsen

Pia Færch
Kontorchef Digitalisering og Borgerbetjening

Dato: 14. september 2020

Sags ID: SAG-2020-03822
Dok. ID: 2971360

E-mail: ANBK@kl.dk
Direkte: 3370 3758

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K
E-mail: asose@digst.dk
Kopi til bjbrs@digst.dk og sumne@digst.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 20/02071-2

18. SEPTEMBER 2020

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM MITID OG NEMLOG-IN

Digitaliseringsstyrelsen har ved e-mail af 20. august 2020 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Formålet med udkastet er at regulere den fortsatte udvikling af den offentlige danske digitale infrastruktur, idet det nuværende NemID bliver til MitID, og NemLog-in udvikles i en ny version. Udkastet har til formål at sikre en klar lovgivningsmæssig ramme for ansvar og rettigheder i forhold til de nye løsninger og regulerer udbudspligten for ordregivende myndigheder.

Instituttet har følgende bemærkninger til udkastet:

1. SAMMENFATNING

Med lovudkastet reguleres den fortsatte udvikling af den offentlige danske digitale infrastruktur, idet det nuværende NemID bliver til MitID, og NemLog-in udvikles i en ny version.

Behandling af personoplysninger

Når der med udkastet lægges op til en ny rammelovgivning, som vil indebære indsamling af mange personoplysninger om størstedelen af befolkningen, anser instituttet det for væsentligt, at overholdelse af persondataretlige principper, herunder navnlig princippet om ansvarlighed, behandles udførligt i bemærkningerne til den tiltænkte nye lov.

- Instituttet for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsbestyrelsen i bemærkningerne redegør for overholdelsen af principperne i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1 og 2.

Den omfattende behandling af personoplysninger indebærer, at der skal stilles særdeles høje krav til behandlingssikkerheden.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det tilføjes i bemærkningerne, om gældende løsninger for at sikre fornøden behandlingssikkerhed vil blive videreført i den nye ordning, eller om der vil være behov for at udvikle og anvende nye teknologiske løsninger, samt i givet fald, hvilke.

Personer med handicap

Udkastet til lovforslag forholder sig ikke nærmere til tilgængelighed for mennesker med handicap. Det fremgår således ikke, om og i givet fald hvilke tilgængelighedsstander, der finder anvendelse på de to digitale infrastrukturløsninger, MitID og NemLog-in. Ligeledes fremgår det ikke, hvordan sådanne tilgængelighedsstandarder forventes håndhævet i praksis.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen i bemærkningerne tydeliggør, hvordan det sikres, at MitID og NemLog-in bliver tilgængelige for mennesker med handicap, herunder ved fastsættelse af klare tilgængelighedsstandarder og et effektivt håndhævelsessystem.

Personer under værgemål

Det bør efter instituttets opfattelse sikres, at en værge fuldt ud kan varetage personen under værgemåls anliggender og interesser i overensstemmelse med værgemålet.

Samtidig er det væsentligt, at en given løsning fremmer støttet beslutningstagning og sikrer, at personer under værgemål ikke i unødvendig grad bliver frataget muligheden for at træffe beslutninger og handle på egne vegne. En løsning bør ligeledes sikre effektive beskyttelsesmekanismer, der forebygger og beskytter mod misbrug.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen i bemærkningerne uddyber, hvilke muligheder værger har for at repræsentere personer under værgemål over for juridiske enheder, herunder i tilfælde, hvor det ikke er muligt for personen under værgemål at afgive fuldmagt.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen i det videre arbejde med implementeringen af lovforslaget tilvejebringer en enkel og

centraliseret løsning for at sikre, at personer under værgemål kan få den rette støtte til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger.

2. BEHANDLING AF PERSONOPLYSNINGER

Med udkastet gennemføres en betydelig omorganisering af den offentlig digitale infrastruktur, og dette indebærer – som fremhævet i udkastet (de specielle bemærkninger til § 3) – et behov for klare juridiske rammer for borgernes rettigheder.

Instituttet har noteret sig, at udkastet indebærer omfattende behandling af personoplysninger om det meste af den danske befolkning (navnlig identitetsdata, kontaktdata, registreringsdata, identitetsdokumentation, identifikationsmiddeldata, identifikationsmiddelhemmeligheder, identifikationsmiddelverifikationsdata, midlertidige autentifikationsdata, midlertidige registreringsdata, risikodata, logdata, faktureringsdata for transaktioner, faktureringsdata for elektroniske identifikationsmidler og betalingsdata).

Oplysningerne skal behandles i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven (begge regelsæt gennemgås i udkastet almindelige bemærkninger, punkt 7).

2.1. Iagttagelse af grundlæggende databeskyttelsesretlige principper

Instituttet anerkender, at det til formålet at sikre en effektiv offentlig digital infrastruktur, er nødvendigt at behandle mange forskellige oplysninger om størstedelen af befolkningen (herunder efter omstændighederne også biometriske oplysninger, se således udkastets almindelige bemærkninger, punkt 7.3.1.1).

Enhver behandling af personoplysninger – herunder også myndighedernes lovpligtige behandling – skal imidlertid leve op til de grundlæggende databeskyttelsesretlige principper, der følger af databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1 (lovlighed, rimelighed, gennemsigtighed, formålsbegrænsning, dataminimering, rigtighed, opbevaringsbegrænsning, integritet og fortrolighed). Hertil kommer særligt princippet i forordningens artikel 5, stk. 2 (ansvarlighed), hvorefter myndighederne skal kunne *påvise* overholdelsen af principperne i stk. 1.

Disse grundlæggende principper er til dels en udmøntning af et overordnet proportionalitetsprincip og dels sikrer de en effektiv

beskyttelse af såvel personoplysninger og retten til respekt for privatliv (som også er beskyttet efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8). Særligt princippet om ansvarlighed indebærer, at en myndighed skal tage stilling til – og godtgøre – hvorledes den vil efterleve beskyttelsesprincipperne i artikel 5, stk. 1.

Henset til, at der med udkastet tænkes en ny rammelovgivning for det, der fremadrettet skal hedde MitID og NemLog-in, som vil indebære indsamling af mange personoplysninger om størstedelen af befolkningen, anser instituttet det for væsentligt, at princippernes overholdelse, herunder navnlig princippet om ansvarlighed, behandles udførligt i bemærkningerne til den tiltænkte nye lov.

- Instituttet for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsbestyrelsen i bemærkningerne redegør for overholdelsen af principperne i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1 og 2.

1.2. Nærmere om behandlingssikkerheden

Den omfattende behandling af personoplysninger, herunder videregivelse af oplysninger til øvrige aktører efter udkastets § 13, indebærer, at der skal stilles særdeles høje krav til behandlingssikkerheden.

Dette væsentlige sikkerhedsaspekt er omtalt forskellige steder i udkastet og det fremgår blandt andet, at Digitaliseringsstyrelsen har ansvaret for at sikre, at de digitale løsninger lever op til de sikkerhedskrav, der i databeskyttelseslovgivningen stilles til behandling af personoplysninger samt de øvrige forpligtelser, der efter databeskyttelsesreglerne påhviler den dataansvarlige (udkastets almindelige bemærkninger, punkt 7.3.1).

Instituttet anser det for væsentligt, at spørgsmålet om behandlingssikkerhed udfoldes mere udførligt i bemærkningerne, herunder med en redegørelse omkring sikkerhedskrav.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det tilføjes i bemærkningerne, om gældende løsninger for at sikre fornøden behandlingssikkerhed vil blive videreført i den nye ordning, eller om der vil være behov for at udvikle og anvende nye teknologiske løsninger, samt i givet fald, hvilke.

3. TILGÆNGELIGHED FOR MENNESKER MED HANDICAP

Det er vigtigt at sikre, at den digitale verden bliver tilgængelig for alle, når Danmark i stigende grad bliver digital. Digitalisering kan på mange måder være positivt for blandt andet mennesker med handicap, fordi mange gennem informations- og kommunikationsteknologi kan opleve større mulighed for selv at tilegne sig viden og kommunikere på lige fod med andre. Samtidig kan en øget digitalisering også være med til at forværre eller skabe nye former for barrierer for mennesker med visse typer handicap, hvilket kan have en ekskluderende effekt, hvis ikke disse barrierer imødegås.

Det er centralt, at nye digitale løsninger ikke blot er brugervenlige men også tilgængelige for mennesker med forskellige former for handicap. Manglende brugervenlighed rammer både personer med og uden handicap, men personer med handicap kan blive ramt særligt hårdt, hvis de i forvejen har problemer med at navigere digitalt på grund af manglende tilgængelighed.

3.1. Den menneskeretlige beskyttelse

FN's Handicapkonvention indeholder i artikel 9 en ret til tilgængelighed. Bestemmelsen indebærer, at Danmark løbende skal arbejde for, at samfundet – herunder samfundets digitale løsninger og faciliteter – bliver tilgængeligt for alle. Artikel 9 fastslår, at Danmark har pligt til at fremme adgangen for personer med handicap til blandt andet information, kommunikation, ny teknologi og nye systemer, herunder på internettet. Herudover skal Danmark træffe passende foranstaltninger til at udvikle, udbrede kendskabet til og overvåge gennemførelsen af minimumsstandarder og vejledninger for tilgængeligheden af faciliteter og tilbud, der er åbne for eller stilles til rådighed for offentligheden.

Retten til tilgængelighed er en nøglerettighed i Handicapkonventionen. Konventionen hviler således på en anerkendelse af, at tilgængelige rammer og strukturer er en grundlæggende forudsætning for, at mange af konventionens øvrige rettigheder kan opfyldes, og dermed at personer med handicap kan leve et selvstændigt liv og deltage fuldt ud i alle livets forhold på lige vilkår med andre. Dette understreges af, at tilgængelighed både er en selvstændig rettighed efter artikel 9 og et grundlæggende princip for hele konventionen, jf. artikel 3.

Retten til tilgængelighed gælder også, selvom borgerne kan undtages for de digitale løsninger ved for eksempel fortsat at modtage almindelig post. Muligheden for at blive undtaget for de obligatoriske digitale løsninger må således aldrig fungere som alternativ til at gøre de digitale

løsninger tilgængelige, da det vil ekskludere personer med handicap fra at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

3.2. Lovforslaget bør forholde sig indgående til sikring af tilgængelighed

Eftersom NemLog-in indeholder tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner, særligt i forbindelse med elektronisk signering og tidsstempeling, og MitID vil blive anmeldt som den danske nationale elektroniske identifikationsløsning, er løsningerne underlagt bestemmelser i eIDAS-forordningen (udkastets almindelige bemærkninger, punkt 7.1).¹

eIDAS-forordningen fastslår, at mennesker med handicap bør have mulighed for at benytte tillidstjenester og slutbrugerprodukter, der bruges til levering af disse tjenester, på lige fod med andre forbrugere, hvorfor tillidstjenester og sådanne slutbrugerprodukter så vidt muligt bør være tilgængelige for mennesker med handicap.²

Udkastet til lovforslag forholder sig imidlertid ikke nærmere til tilgængelighed for mennesker med handicap. Det fremgår således ikke, om og i givet fald hvilke tilgængelighedsstander, der finder anvendelse på de to digitale infrastrukturløsninger, MitID og NemLog-in. Ligeledes fremgår det ikke, hvordan sådanne tilgængelighedsstandarder forventes håndhævet i praksis.

Efter instituttets opfattelse vil det – i overensstemmelse med Handicapkonventionen – kunne bidrage væsentligt til at understøtte en øget tilgængelighed, såfremt lovgivning på området fastsætter klare tilgængelighedsstandarder og effektive håndhævelsesmekanismer, herunder bestemmelser om tilsyn og et samlet administrativt klageorgan.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen i bemærkningerne tydeliggør, hvordan det sikres, at MitID og NemLog-in bliver tilgængelige for mennesker med handicap, herunder ved fastsættelse af klare tilgængelighedsstandarder og et effektivt håndhævelsessystem.

---

¹ Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) Nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF.

² Præambelbetragtning nr. 29 i eIDAS-forordningen, der henviser til FN's Handicapkonvention.

4. STØTTE TIL PERSONER UNDER VÆRGEMÅL

Personer, som er under værgemål, har behov for hjælp til at kunne benytte (visse) digitale selvbetjeningsløsninger. Det nærmere behov for hjælp afhænger af, hvad værgemålet omfatter. En person, der er under økonomisk værgemål vil for eksempel kunne have behov for hjælp til at administrere og betale regninger i netbank, men vil måske ikke have noget behov for, at værgeren også har adgang til oplysninger fra sundhedsmyndighederne.

4.1. Den menneskeretlige beskyttelse

Handicapkonventionens artikel 12 fastslår, at personer med handicap skal have adgang til støtte, såfremt de måtte have behov herfor til at udøve deres retlige handleevne. Bestemmelsen foreskriver endvidere, at Danmark skal sikre, at passende og effektive beskyttelsesmekanismer er til stede for at forebygge misbrug af personer med handicap. Støttet beslutningstagning og værgemål skal således respektere den enkelte persons vilje og præferencer, stå i forhold til og være tilpasset den enkelte persons situation, gælde i kortest mulig tid og gennemgås regelmæssigt af en kompetent, uafhængig og upartisk myndighed eller retslig instans.

4.2. Lovforslaget bør sikre personer under værgemål den rette støtte

Instituttet er bekendt med, at den nuværende digitale infrastruktur er forbundet med udfordringer for værger og personer under værgemål. Disse udfordringer består blandt andet i, at det ikke i alle selvbetjeningsløsninger tilbydes, at man som værger har mulighed for at anvende sit eget NemID til at logge på selvbetjeningsløsningen, hvorefter man kan vælge, om man agerer på egne vegne eller på vegne af personen under værgemål.

Når det ikke er muligt at repræsentere en person under værgemål i en selvbetjeningsløsning kan det eventuelt medføre, at værgeren låner og anvender det NemID, der er udstedt til personen under værgemål, fordi det opleves som nødvendigt, for at kunne varetage personen under værgemåls anliggender og interesser. Værgeren kan således se sig nødsaget til at gøre noget ulovligt for at opfylde sin omsorgsforpligtelse.

Hvis en værger anvender det NemID, der er udstedt til personen under værgemål, er det desuden ikke muligt for løsningsejeren at se, at det er værgeren, der har tilgået og ageret i systemet.

Samtidig er det ikke alle personer under værgemål, der er i stand til at afgive en fuldmagt og således har mulighed for at benytte den fællesoffentlige løsning Digital Fuldmagt, herunder mulighed for at udvælge, hvilke offentlige selvbetjeningsløsninger, der gives fuldmagt til.

Det fremgår af lovudkastet, at NemLog-in indeholder serviceområdet digital repræsentation, som sikrer, at en privatperson kan lade sig repræsentere digitalt af en anden privatperson over for en offentlig myndighed eller et offentligretligt organ, som udbyder en digital selvbetjeningsløsning (§ 8, stk. 2, nr. 2).

Det fremgår endvidere i bemærkningerne, at digital repræsentation alene kan anvendes i digitale selvbetjeningsløsninger, hvor en offentlig myndighed eller et offentligretligt organ udfører myndighedsopgaver, og det således ikke er muligt at anvende serviceområdet til opgaver, som ikke er myndighedsopgaver (udkastets specielle bemærkninger til § 8).

Det fremgår ydermere, at den digitale repræsentationsløsning understøtter, at værger i nogle tilfælde får mulighed for at agere på baggrund af et værgemål i de digitale selvbetjeningsløsninger og på tværs af myndighedsområder.

Det er dog ikke nærmere uddybet, hvilke tilfælde det drejer sig om, herunder om det gælder alle digitale selvbetjeningsløsninger, hvor en offentlig myndighed eller et offentligretligt organ udfører myndighedsopgaver.

Det fremgår heller ikke, hvilke muligheder værger har for at agere på vegne af personer under værgemål over for juridiske enheder, såsom banker og andre virksomheder, der indgår aftale med Digitaliseringsstyrelsen om anvendelse af MitID-løsningen og NemLog-in.

Endelig fremgår det ikke af udkastet, hvilke muligheder der er for at værger kan repræsentere personer under værgemål i tilfælde, hvor personen under værgemål ikke er i stand til at afgive en fuldmagt.

Det bør efter instituttets opfattelse sikres, at en værge fuldt ud kan varetage personen under værgemåls anliggender og interesser i overensstemmelse med værgemålet.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen i bemærkningerne uddyber, hvilke muligheder værger har for at repræsentere personer under værgemål over for juridiske enheder, herunder i tilfælde, hvor det ikke er muligt for personen under værgemål at afgive fuldmagt.

Samtidig er det væsentligt, at en given løsning fremmer støttet beslutningstagning og sikrer, at personer under værgemål ikke i unødvendig grad bliver frataget muligheden for at træffe beslutninger og handle på egne vegne. En løsning bør ligeledes sikre effektive beskyttelsesmekanismer, der forebygger og beskytter mod misbrug. Instituttet finder, at disse hensyn mest nærliggende kan imødekommes gennem en enkel og centraliseret løsning.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Digitaliseringsstyrelsen i det videre arbejde med implementeringen af lovforslaget tilvejebringer en enkel og centraliseret løsning for at sikre, at personer under værgemål kan få den rette støtte til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger.

Der henvises til styrelsens journalnummer 2018 – 489.

Med venlig hilsen

Mikkel Lindberg Laursen

FULDMÆGTIG

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Cc: Mette Kurland (PVS (MKU@dkpto.dk), Roman Tsurkan (PVS (RTS@dkpto.dk), Bjørn Bruun Østergaard (bjbrs@digst.dk), Sussi Maria Negendahl (sumne@digst.dk)
Fra: Sofie Møller Nielsen (PVS) (SOMN@dkpto.dk)
Titel: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in
Sendt: 17-09-2020 14:43

Kære Anne Sofie Severinsen

Patent- og Varemærkestyrelsen har ingen bemærkninger til lovforslaget, og der er ikke lovgivning på Patent- og Varemærkestyrelsens område, som indeholder ordet "NemID", og som derfor skal ændres, hvis lovforslaget vedtages.

Venlig hilsen

Sofie Møller Nielsen

GØR IDEER TIL AKTIVER®

Fuldmægtig, cand.jur.
Juridisk sekretariat
Patent- og Varemærkestyrelsen
Helgeshøj Allé 81
DK-2630 Taastrup
www.dkpto.dk
Tel.: +45 43 50 82 52
Mobil: +45 23 82 07 76

Vi behandler dine personoplysninger i overensstemmelse med persondataforordningen, forvaltningsretlige regler og vores privatlivspolitik. Læs vores privatlivspolitik og find kontaktoplysninger på vores databeskyttelsesrådgiver [her](#).

---

somn@dkpto.dk

Digitaliseringsstyrelsen
Att.: Anne Sofie B. Severinsen

Sendt pr. e-mail.

17. september 2020

Ref. jky

J.nr. 592-0004

Høringsvar vedrørende forslag til lov om MitID og NemLog-in

Finanstilsynet takker Digitaliseringsstyrelsen for mulighed for at afgive bemærkninger til forslaget til lov om MitID og NemLog-in.

Finanstilsynet bemærker indledningsvist, at der er en række af definitionerne i § 2 i lovforslaget, som er uklare. Det omfatter eksempelvis § 2, stk. 1, nr. 4, 7 og 14. Derudover er der en række begreber i lovforslaget, som ikke er defineret, såsom *autentifikationssvar* og *risikodata*.

Det er Finanstilsynet forståelse, at § 13 i lovforslaget indfører hjemmel til, at Digitaliseringsstyrelsen kan videregive autentifikationssvar og risikodata til en juridisk enhed i rollen som broker i forbindelse med det enkelte login og autentifikation forbundet hermed. Det er i den forbindelse uklart, om dette alene gælder for Digitaliseringsstyrelsen, eller om det også eller snarere omfatter en operatør eller underleverandør af MitID.

Det er endvidere Finanstilsynet forståelse, at en broker kan videregive autentifikationssvar til en tjenesteudbyder, herunder en finansiel virksomhed, der har indgået en aftale med den pågældende broker om at modtage autentifikationssvar.

Det er ikke nærmere specificeret i lovforslaget, hvad der udgør *risikodata* eller *autentifikationssvar*.

Finanstilsynet bemærker, at finansielle virksomheder, herunder særligt pengeinstitutter, har en række forpligtelser i henhold til den finansielle lovgivning, som kan indebære et behov for adgang til risikodata, afhængigt af hvad disse konkret indeholder. Det kan eksempelvis være i relation til finansielle virksomheders forpligtelser til at foretage kundekendskabsprocedurer og transaktionsovervågning i henhold til hvidvaskloven. Det kan også være i relation til reglerne i lov om betalinger om afvisning af uautoriserede betalinger og

FINANSTILSYNET
Arhusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ERHVERVS MINISTERIET

anvendelse af stærk kundeautentifikation. Finanstilsynet bemærker i forlængelse heraf, at en række af de aktiviteter, som en broker udfører for en finansiel virksomhed, sandsynligvis vil være at anse for outsourcing, jf. lov om finansiel virksomhed, hvorfor en finansiel virksomhed kan have behov for at få adgang til data og processer, der udføres af en broker. Endelig er det Finanstilsynets forståelse, at enkelte finansielle virksomheder både vil fungere som broker og tjenesteudbydere i samme juridiske enhed.

Finanstilsynet opfordrer derfor Digitaliseringsstyrelsen til overveje, om lovforslaget giver finansielle virksomheder, herunder særligt pengeinstitutter, den nødvendige adgang til data, der er relevant for de finansielle virksomheders overholdelse af anden lovgivning.

Finanstilsynet bemærker, at § 14 i lovforslaget henviser til forbuddet mod at behandle særlige kategorier af personoplysninger i artikel 9, stk. 1, i persondataforordningen, hvorimod det er artikel 9, stk. 2, i persondataforordningen, der fastsætter undtagelse fra forbuddet i artikel 9, stk. 1.

Finanstilsynet bemærker endvidere, at § 18, stk. 2, i lovforslaget indeholder regler om, at Finansministeren kan fastsætte nærmere regler om Digitaliseringsstyrelsens samarbejde med andre tilsynsmyndigheder efter aftale med vedkommende minister. Finanstilsynet bemærker i den forbindelse, at Finanstilsynet fører tilsyn med udbydere af betalingstjenesters, herunder pengeinstitutters, anvendelse af løsninger til stærk kundeautentifikation, jf. § 128 i lov om betalinger. Finanstilsynet forventer, at de fleste udbydere af betalingstjenester i Danmark vil anvende MitID som en løsning til stærk kundeautentifikation.

Finanstilsynet bemærker slutteligt, at § 19 fastsætter en særlig tavshedspligt, der medfører, at myndigheder og myndighedernes medarbejdere, der udøver tilsyn i medfør af § 18, iagttager ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om den tekniske og sikkerhedsmæssige indretning samt processer for opretholdelse, vedligeholdelse og drift af sikkerhed i MitID-løsningen og NemLog-in. Det er uklart, hvad "ubetinget tavshed over for uvedkommende" betyder, særligt idet § 152 i straffeloven omhandler uberettiget videregivelse eller udnyttelse af fortrolige oplysninger. Det er Finanstilsynets opfattelse, at det kan overvejes, om tavshedspligten som formuleret er tilstrækkelig bred.

Finanstilsynet skal gøre opmærksom på, at Finanstilsynet også er omfattet af en skærpet tavshedspligt i § 354 i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynets tavshedspligt indebærer dog, at der under særlige og indskrænkede omstændigheder kan videregives fortrolige oplysninger til eksempelvis andre relevante myndigheder og vedkommende minister som led i dennes overordnede tilsyn. I forlængelse af Finanstilsynets bemærkning vedrørende § 18 i

lovforslaget vil Finanstilsynet opfordre Digitaliseringsstyrelsen til at overveje, om forslaget til § 19 giver tilstrækkelig mulighed for at dele oplysninger med andre relevante myndigheder.

Spørgsmål til Finanstilsynets høringssvar kan rettes til vicekontorchef Jon Hasling Kyed (jky@ftnet.dk eller 3355 8256)

Med venlig hilsen

Tobias Thygesen
kontorchef

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K

Fremsendes via email til: asose@digst.dk, bjdbrs@digst.dk og sumne@digst.dk

Brevdato: 17. september 2020

Sags nr. 2020 - 15989
Akt. nr. 14849311

**Høringssvar til forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
(RIGS-GL Sagsnr.: 2017 - 714)**

Postboks 1078
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke samt Digitaliseringsstyrelsen takker for muligheder for at kunne afgive et høringssvar til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

E-mail: digitalisering@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Høringssvar er udarbejdet af Digitaliseringsstyrelsen

Grønland har benyttet NemID som digitale signatur siden 2012. Siden da er anvendelsen af NemID, blevet brugt som digital signatur til offentlige selvbetjeningsløsninger. 1. januar 2021 bliver det obligatorisk for borgerne at benytte Offentlig Digital Post til modtagelse af post fra offentlige myndigheder.

Med Anordning nr. 1484 af 11. december 2018 om ikrafttræden for Grønland af lov om udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder blev borgerne ret til NemID kodificeret i Grønland på samme vis som i Danmark.

Grønlands Selvstyre støtter forslaget. Naalakkersuisut har af samme grund anmodet Finansministeren om, at loven anordnes for Grønland snarest muligt. Således at Grønland fortsat kan dele digital signatur med Danmark.

Naalakkersuisut og finansministeren er enig i, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis Danmark og Grønland følges ad i overgangen fra NemID til MitID.

I afsnit 7.3.1.1 angives, at overgangen fra NemID til MitID i nogle tilfælde baserer sig på den fysiske persons login med NemID. I disse tilfælde betyder det, at en person, der logger ind på sin netbank med NemID, vil blive ledt ind i et flow, der fører til, at personen på baggrund af validering med NemID bliver registreret i MitID-løsningen og får det tilhørende MitID, som den fysiske person herefter kan anvende som identifikationsmiddel.

Det kan kun anbefales at støtte denne model for overgang fra NemID til MitID. Modellen har kun et væsentligt problem. Da en anordning af loven for Grønland først kan ske efter Folketingets vedtagelse af loven, og at anordningen af denne årsag tidligst kan forventes at være ikraftsat for Grønland 1. juli 2021.

Desuden benytter mange borgere i Grønland danske banker, kun Grønlandsbanken og BankNordic er fysisk tilstede i Grønland. Da både Grønlandsbanken og BankNordic

indgår i it-fællesskaber med andre danske banker vil det beskrevne flow i afsnit 7.3.1.1 påvirke disse bankers virksomhed i Grønland. Det beskrevne flow vil påvirke mange borgere i Grønland i forbindelse med deres brug af netbank.

Den mest praktiske og økonomiske proces for både Grønland og Danmark er, at vi følges ad i overgangen fra NemID til MitID.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Erik Frydensberg-Holm (Digitaliseringsstyrelsen)
Toqq/direkte 34
erfr@nanoq.gl

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Fra: Marjun Jacobsen (Marjun@fmr.fo)
Titel: Vedr. "Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in
E-mailtitel: Vedr. "Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 17-09-2020 13:59

Til Anne Sofie Buitenhuis Severinsen,

Jeg skal herved meddele, at det færøske Finansministerium, Fíggjarmálaráðið, ikke har nogen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Vinarliga / Kind regards

Marjun Jacobsen

fulltrúi

Fíggjarmálaráðið/ Ministry of Finance

☎: direct: +298 55 20 04

marjun@fmr.fo

Til:
Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Titel: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 20-08-2020 11:33

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentliggjort på Høringsportalen.

Frist for hørings svar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76

E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.

Digitaliseringsstyrelsen
asose@digst.dk, bjbrs@digst.dk, sumne@digst.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00
sim@sim.dk

Sagsnr.
2020 - 8031

Doknr.
305341

Dato
17-09-2020

Svar på høring over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Digitaliseringsstyrelsen har ved brev af 20. august 2020 med bilag anmodet Social- og Indenrigsministeriet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Social- og Indenrigsministeriet har følgende bemærkninger til høringen:

1. Følgende fremgår af § 4, stk. 1, i udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in:

"§ 4. Digitaliseringsstyrelsen sikrer:

a) At der sker identitetssikring af privatpersoner, registrering af identiteter, udstedelse, spærring og genåbning af MitID til privatpersoner efter reglerne fastsat i medfør af stk. 2.

b) At der sker udstedelse, spærring og genåbning af identifikationsmidler til erhvervsbrugere, efter reglerne fastsat i medfør af stk. 2."

Endvidere fremgår følgende af lovforslagsudkastets § 5, stk. 2:

"Stk. 2. Kommunale borgerservicecentre skal varetage opgaver i henhold til § 4[,] stk. 1."

Social- og Indenrigsministeriet skal i den anledning bemærke, at "Kommunale borgerservicecentre" i lovforslagets § 5, stk. 2, efter ministeriets opfattelse skal ændres til "Kommunalbestyrelsen".

2. "Kommunalbestyrelse" anvendes i lovgivningen, når der er tale om udøvelse af en beslutningsret (afgørelser, aftaler m.v.), eller ansvaret (den ansvarlige myndighed) for opgavevaretagelsen. Denne betegnelse bør derfor anvendes i alle regler, der indeholder en regulering af udøvelsen af en beslutningsret eller ansvaret for opgavevaretagelsen.

I regler, der i øvrigt beskriver opgavevaretagelsen, eller som beskriver finansiering, anvendes normalt betegnelsen "kommune". Denne betegnelse anvendes også, hvor der er tale om en geografisk afgrænsning.

Kommunalbestyrelsen er kommunens øverste myndighed og har ansvaret for hele den kommunale virksomhed. Administrationen afleder som udgangspunkt sin kompetence

fra kommunalbestyrelsen og er underordnet denne. De administrative enheder i kommunen udgør som udgangspunkt én forvaltningsmyndighed ("den kommunale enhedsforvaltning").

Når en kompetence i lovgivningen er tillagt kommunalbestyrelsen, betyder det som udgangspunkt alene, at opgaverne skal løses i kommunalt regi. Kommunalbestyrelsen har således mulighed for at delegere udøvelsen af sin kompetence til udvalg og den kommunale administration.

Det er af stor betydning, at der ikke i lovgivningen gøres begrænsninger i princippet om kommunalbestyrelsernes organisatoriske frihed, da dette vil være et brud på princippet om kommunalbestyrelsen som øverste ansvarlige organ og dermed en fravigelse af det almindelige kommunale styrelses- og beslutningssystem.

Der henvises til ministeriets vejledning nr. 9150 af 29. februar 2016 om regeludstedelse i forhold til kommuner og regioner.

I forlængelse af ovenstående bemærkes i øvrigt, at borgerservicecenterloven, jf. bekendtgørelse af lov nr. 947 af 6. juli 2017 om kommunale borgerservicecentre og fælleskommunale callcentre, ikke indeholder regler om, at det er pligtmæssigt for kommuner at have et borgerservicecenter.

Digitaliseringsstyrelsen er imidlertid ikke afskåret fra at anføre i lovforslagets bemærkninger, at opgaver i medfør af § 4, stk. 1, eksempelvis kan varetages af et kommunalt borgerservicecenter.

3. Digitaliseringsstyrelsen anmoder Social- og Indenrigsministeriet om at oplyse, hvilke gældende love på ministeriets område, der indeholder ordet "NemID".

Digitaliseringsstyrelsen opfordrer endvidere ministeriet til at kontakte styrelsen, såfremt ministeriet har eksempler i gældende lovgivning, som ligner følgende: "[...] skal ske elektronisk med digital signatur/NemID".

Social- og Indenrigsministeriet vil snarest vende tilbage herom. Der henvises til telefonsamtale mellem Digitaliseringsstyrelsen og ministeriet af 16. september 2020.

Med venlig hilsen

Mads Holt

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K

Dato: 17. september 2020

Sag: CDP-20/10239-2

Sagsbehandler: /PRC

Høringsvar til Digitaliseringsstyrelsen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. "Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)". Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har følgende bemærkninger til indholdet af forslaget.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil indledende rose initiativet, der skaber mulighed for et marked for brokerydelser og for nye tjenesteydelser. Det er i den forbindelse positivt, at offentlige myndigheder faciliterer innovative løsninger, der kan fremme konkurrencen, og investerer i den nødvendige infrastruktur i dialog med erhvervslivet.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens umiddelbare vurdering, at lovforslaget kan medføre mulige konkurrencebegrænsninger. Styrelsen kan dog ikke på det foreliggende grundlag vurdere dette. Dette skyldes navnlig, at broker kontrakten, som brokerne skal indgå med leverandøren af MitID, ikke fremgår af det fremsendte materiale.

Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens foreløbige vurdering, at MitID-projektet overordnet set kan påvirke: (i) konkurrencen mellem tjenesteydere, som fremadrettet vil anvende brokere til at få adgang til MitID-løsningen og (ii) konkurrencen mellem "brokere". Vi henviser i den forbindelse også til styrelsens bemærkninger til præhøringen forslaget af den 20. maj 2020 og referat af møde den 27. september 2019 med Digitaliseringsstyrelsen, hvor styrelsen fremhævede tilsvarende problemstillinger

Ad i)

I konkurrenceretligt perspektiv er det vigtigt at sikre, at gebyret for at anvende brokerløsningerne ("broker-gebyret") ikke begrænser konkurrencen

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5000
CVR-nr. 10 29 48 19
EAN-nr. 5798000018006
kfst@kfst.dk
www.kfst.dk

ERHVERVSMINISTERIET

mellem tjenesteudbydere. Denne overvejelse kan være særligt relevant, hvis selvstændige tjenesteudbydere skal betale et højere gebyr end konkurrerende tjenesteudbydere, der er ejet af en bank, som indgår i partnerskabet, jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens præhøringssvar og mødereferat imellem Digitaliseringsstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen af den 15. maj 2020. Digitaliseringsstyrelsen har i e-mail til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen dateret den 23. juni 2020 oplyst, at "En autentifikation til en TU [tjenesteudbyder], der ikke er repræsenteret af Partnerskabet bag MitID bliver pålagt et udviklingsbidrag pr. transaktion, svarende til ikke-repræsenterede TU'ers relative andel af den udviklingspris, som Partnerskabet har afholdt. Dette udviklingsbidrag opkræves i 4 år medmindre den relative andel er tilbagebetalt inden forløbet af de 4 år."

Efter en konkret vurdering vil et sådant højere gebyr kunne have en konkurrencebegrænsende virkning, f.eks. hvis gebyret bidrager til en væsentlig stigning i marginalomkostning for de selvstændige tjenesteudbydere i forhold til tjenesteudbydere, der er repræsenteret af Partnerskabet til MitID. Lovforslaget ses ikke at indeholde bemærkninger herom, bortset fra at vederlaget skal være "ikke-diskriminerende" og "sikre, at der ikke sker konkurrencefordrejning", jf. de specielle bemærkninger til forslaget § 15. I den forbindelse henleder, vi også til styrelsens bemærkninger i forbindelse med Digitaliseringsstyrelsen og styrelsens møder den 27. september 2019 og 15. maj 2020.

Ad ii)

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen forstår det fremsendte materiale således, at leverandøren af udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af MitID-løsningen (pt. Nets), også kan være "broker" for private tjenesteudbydere (og dermed være vertikalt integreret). Det er ligeledes styrelsens umiddelbare forståelse, at der alene kan være én "broker" for så vidt angår udførelsen af myndighedsopgaver, samt at denne broker er "NemLog-in", der i de kommende minimum 10 år vil være driftet, udviklet, vedligeholdt og forvaltet af Nets. Styrelsen forstår, at dette er allerede er fastlagt. Styrelsen forstår endvidere forslaget således, at det vil være Nets, der administrer tilslutningen af brokers til løsningen.

I den grad en vertikalt integreret virksomhed har markedsmagt i forhold til identitets- og autentifikationsløsningen (MitID), kan det potentielt give virksomheden evne og incitament til begrænse konkurrencen i forhold til "broker"-leddet eller tjenesteydelsesleddet. Det er derfor væsentligt at sikre, at vilkårene for at blive godkendt som "broker", eller for at agere som broker i praksis, ikke kan favorisere leverandøren.

En leverandør, der også agerer som broker, ville muligvis kunne anvende sin markedsmagt som leverandør til løsningen, for at begrænse konkurrencen på de vertikalt forbundne markeder til fordel for sig selv. Dette kunne f.eks. manifestere sig i en forringet service for brokers, og tjenesteudbydere tilknyttet andre brokers end leverandøren.

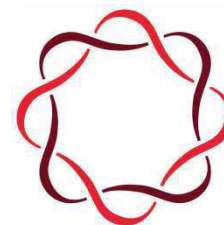
Afslutningsvist gør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen for en god ordens skyld opmærksom på, at styrelsens overvejelser og drøftelser med Digitaliseringsstyrelsen på tidligere møder ikke er udtryk for en stillingtagen til, hvorvidt der er faktiske konkurrenceretlige problemer. Dette indebærer, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil kunne undersøge prismodellen eller andre forhold, såfremt styrelsen i fremtiden måtte finde, f.eks. på baggrund af en klage, at disse forhold vil være konkurrencebegrænsende.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen står naturligvis til rådighed, såfremt I ønsker at drøfte eller har spørgsmål til ovennævnte.

Med venlig hilsen

Peter Ravn Christensen
Fuldmægtig

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K
Att.: Anne Sofie B. Severinsen
Sendt pr. mail til: asose@digst.dk, bjbrs@digst.dk og sumne@digst.dk

FINANS
DANMARK

Finans Danmarks høringssvar til udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Finans Danmark takker for muligheden for at kunne afgive bemærkninger til udkastet til lov om MitID og NemLog-in.

Finans Danmark har med datterselskabet FR1 af 16. september 2015 indgået partnerskab med Digitaliseringsstyrelsen om udvikling, drift, vedligeholdelse og forvaltning af MitID-løsningen. Finans Danmarks medlemmer ønsker aktivt at bidrage til digitaliseringen af det danske samfund som helhed, og her spiller identifikations- og autentifikationsløsninger en vigtig rolle. Gennem partnerskabet ønsker Finans Danmarks medlemmer at være med til at understøtte en effektiv offentlig og privat sektor med værdi for både privatpersoner og virksomheder.

Vi byder generelt lovudkastet velkommen, der fastlægger rammerne for den næste generation af digitale, kritiske infrastrukturløsninger. Det er løsninger, der udgør vigtige komponenter i den fortsatte digitalisering af Danmark.

Vores specifikke bemærkninger følger nedenfor.

Ad § 1

Det fremgår af bemærkningerne til § 1 (side 47), at "*Privatpersoner kan anvende deres MitID (digital identitet og et eller flere elektroniske identifikationsmidler) i digitale selvbetjeningsløsninger, som kræver autentifikation af digitale identiteter.*".

Finans Danmark foreslår, at det præciseres, at der er tale om offentlige og private selvbetjeningsløsninger.

Ad § 2

Finans Danmark foreslår, at der i lovforslagets § 2 tilføjes en definition af en broker. MitID-løsningen vil – til forskel fra NemID – være baseret på et brokerkoncept, som indebærer, at tjenesteudbydere i stedet for at tilgå MitID-kernen direkte, tilgår løsningen gennem en broker. Sammen med tjenesteudbydere udgør brokere altså en central aktør i MitID.

Høringssvar

17. september 2020
Dok: FIDA-151247800-694415-v1
Kontakt Louise Fjord

Der refereres ligeledes til brokeren i den foreslåede § 13, og vi finder det derfor naturligt, at der indføres en definition af en broker, ligesom den foreslåede bestemmelse allerede indeholder en definition af en tjenesteudbyder.

Ad § 4

Af bemærkninger til lovforslagets § 4, stk. 2 (side 61), fremgår at, "Det bemærkes, at spærring alene betragtes som en forvaltningsretlig afgørelse, hvis spærringen foretages af Digitaliseringsstyrelsen eller af de offentlige myndigheder, offentlige organer eller juridiske enheder, som i medfør af den foreslåede § 5, stk. 1, er udpeget til på vegne af Digitaliseringsstyrelsen at varetage opgaver med blandt andet forvaltningen af MitID samt opgaver i medfør af § 4, stk. 1."

Det fremgår ikke klart af bemærkningerne, om der er andre aktører, der ville kunne fortage en spærring, som i givet fald ikke ville blive betragtet som en forvaltningsretlig afgørelse, eller om der alene er tale om det tilfælde, at brugeren selv spærrer sit MitID. I givet fald foreslår Finans Danmark, at det præciseres, at der ikke er tale om en forvaltningsretlig afgørelse, når brugeren selv foretager spærringen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor om juridiske enheder, der som registreringsenheder bliver underlagt forvaltningslovens regler.

Ad § 20

Det fremgår af lovforslagets § 20, stk. 1, at "Forvaltningsloven finder anvendelse på afgørelser om udstedelse, spærring og genåbning af MitID, jf. § 4, stk. 2, som træffes af juridiske enheder, der er udpeget i medfør af § 5, stk. 1."

Forvaltningsloven finder hovedsageligt anvendelse for den offentlige forvaltning, som derfor har et indgående kendskab til lovens formål og principper samt erfaring med partshøring, klagevejledning og udarbejdelse af afgørelser i overensstemmelse med lovens regler.

Samme kendskab må ikke forventes at være til stede hos de juridiske enheder, der kan blive udpeget til at varetage opgaver i henhold til forslaget § 5, stk. 1, herunder som registreringsenhed. Det er derfor afgørende for privatpersoners retsstilling, at der udarbejdes vejledninger og standardskrivelser samt sikres uddannelse af relevante medarbejdere for at understøtte de juridiske enheder, der som følge af forslaget § 20, stk. 1, skal leve op til forvaltningslovens regler. Der

Høringsvar

17. september 2020

Dok. nr.:

FIDA-151247800-694415-v1

skal samtidig sikres en løbende vedligeholdelse af materialet. Det er Finans Danmarks ønske, at denne understøttelse af de juridiske enheder kommer til at fremgå klart af bemærkningerne til lovforslagets § 20.

Af bemærkningerne til forslaget § 20 (side 90) fremgår, at *"Det medfører blandt andet, at afgørelser om udstedelse, spærring og genåbning af MitID, som opfylder afgørelsesbegrebet efter forvaltningslovens § 19, skal ledsages af en begrundelse og en klagevejledning, at reglerne om partshøring skal iagttages, og at borgere og erhvervsbrugere skal vejledes tilstrækkeligt om deres rettigheder mv. En afgørelse om at spærre et MitID træffes for at sikre mod misbrug. Spærring kan derfor foretages uden forudgående kontakt til den fysiske person eller erhvervsbrugeren."*

Forvaltningslovens § 19 omhandler partshøring, og det er Finans Danmarks opfattelse, at der i stedet bør henvises til forvaltningslovens kapitel 6 (§§ 22-24), der omhandler afgørelser og begrundelser.

Det er samtidig Finans Danmarks antagelse, at en ansøgning om MitID, der imødekommes, ikke skal være ledsaget af en begrundelse, da der så er tale om en afgørelse, der *fuldt ud giver den pågældende part medhold*, jf. forvaltningslovens § 22. Dette bør i givet fald præciseres i bemærkningerne.

Af det citerede afsnit fremgår samtidig, at der kan ske spærring af MitID uden forudgående kontakt til den fysiske person eller erhvervsbrugeren. Finans Danmark mener, at det bør uddybes i bemærkningerne, at den efter forvaltningsloven påkrævede partshøring og klagevejledning dermed først kan finde sted efter, at der er truffet en afgørelse om spærring, og ikke før/i forbindelse med afgørelsen, som det ellers kræves.

Finans Danmark står til rådighed for uddybning af bemærkningerne.

Med venlig hilsen

Louise Fjord

Direkte: 3016 1193

Mail: lfj@fida.dk

Hørings svar

17. september 2020

Dok. nr.:

FIDA-151247800-694415-v1

Digitaliseringsstyrelsen
asose@digst.dk, bjbrs@digst.dk, sumne@digst.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00
sim@sim.dk

Sagsnr.
2020 - 8031

Doknr.
305341

Dato
17-09-2020

Svar på høring over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Digitaliseringsstyrelsen har ved brev af 20. august 2020 med bilag anmodet Social- og Indenrigsministeriet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Social- og Indenrigsministeriet har følgende bemærkninger til høringen:

1. Følgende fremgår af § 4, stk. 1, i udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in:

"§ 4. Digitaliseringsstyrelsen sikrer:

a) At der sker identitetssikring af privatpersoner, registrering af identiteter, udstedelse, spærring og genåbning af MitID til privatpersoner efter reglerne fastsat i medfør af stk. 2.

b) At der sker udstedelse, spærring og genåbning af identifikationsmidler til erhvervsbrugere, efter reglerne fastsat i medfør af stk. 2."

Endvidere fremgår følgende af lovforslagsudkastets § 5, stk. 2:

"Stk. 2. Kommunale borgerservicecentre skal varetage opgaver i henhold til § 4[,] stk. 1."

Social- og Indenrigsministeriet skal i den anledning bemærke, at "Kommunale borgerservicecentre" i lovforslagets § 5, stk. 2, efter ministeriets opfattelse skal ændres til "Kommunalbestyrelsen".

2. "Kommunalbestyrelse" anvendes i lovgivningen, når der er tale om udøvelse af en beslutningsret (afgørelser, aftaler m.v.), eller ansvaret (den ansvarlige myndighed) for opgavevaretagelsen. Denne betegnelse bør derfor anvendes i alle regler, der indeholder en regulering af udøvelsen af en beslutningsret eller ansvaret for opgavevaretagelsen.

I regler, der i øvrigt beskriver opgavevaretagelsen, eller som beskriver finansiering, anvendes normalt betegnelsen "kommune". Denne betegnelse anvendes også, hvor der er tale om en geografisk afgrænsning.

Kommunalbestyrelsen er kommunens øverste myndighed og har ansvaret for hele den kommunale virksomhed. Administrationen afleder som udgangspunkt sin kompetence fra kommunalbestyrelsen og er underordnet denne. De administrative enheder i

kommunen udgør som udgangspunkt én forvaltningsmyndighed ("den kommunale enhedsforvaltning").

Når en kompetence i lovgivningen er tillagt kommunalbestyrelsen, betyder det som udgangspunkt alene, at opgaverne skal løses i kommunalt regi. Kommunalbestyrelsen har således mulighed for at delegerer udøvelsen af sin kompetence til udvalg og den kommunale administration.

Det er af stor betydning, at der ikke i lovgivningen gøres begrænsninger i princippet om kommunalbestyrelsernes organisatoriske frihed, da dette vil være et brud på princippet om kommunalbestyrelsen som øverste ansvarlige organ og dermed en fravigelse af det almindelige kommunale styrelses- og beslutningssystem.

Der henvises til ministeriets vejledning nr. 9150 af 29. februar 2016 om regeludstedelse i forhold til kommuner og regioner.

I forlængelse af ovenstående bemærkes i øvrigt, at borgerservicecenterloven, jf. bekendtgørelse af lov nr. 947 af 6. juli 2017 om kommunale borgerservicecentre og fælleskommunale callcentre, ikke indeholder regler om, at det er pligtmæssigt for kommuner at have et borgerservicecenter.

Digitaliseringsstyrelsen er imidlertid ikke afskåret fra at anføre i lovforslagets bemærkninger, at opgaver i medfør af § 4, stk. 1, eksempelvis kan varetages af et kommunalt borgerservicecenter.

3. Digitaliseringsstyrelsen anmoder Social- og Indenrigsministeriet om at oplyse, hvilke gældende love på ministeriets område, der indeholder ordet "NemID".

Digitaliseringsstyrelsen opfordrer endvidere ministeriet til at kontakte styrelsen, såfremt ministeriet har eksempler i gældende lovgivning, som ligner følgende: "[...] skal ske elektronisk med digital signatur/NemID".

Social- og Indenrigsministeriet vil snarest vende tilbage herom. Der henvises til telefonsamtale mellem Digitaliseringsstyrelsen og ministeriet af 16. september 2020.

Med venlig hilsen
Mads Holt

16. september 2020

Sundheds- og Ældreministeriet

Sundhedsdatastyrelsen
Ørestads Boulevard 5
2300 København S

T: +45 7221 6800
E: kontakt@sundhedsdata.dk
W: sundhedsdata.dk

CVR: 33257872
EAN: 5798000363038

Høringsvar vedr. forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406) J. nr. 20/09706

Sundhedsdatastyrelsen imødeser en fornyet lovregulering i forbindelse med indførelsen af MitID og NemLog-in. Dette for at sikre den fortsatte udvikling af den offentlige danske digitale infrastruktur, samt en klar lovgivningsmæssig ramme for ansvar og rettigheder i forhold til de nye løsninger. Hertil kommer at lovforslaget regulerer udbudspligten for ordregivende myndigheder. Det er således styrelsens opfattelse, at hensigten med lovforslaget er at forpligte offentlige myndigheder til at anvende MitID-løsningen og de centrale dele af NemLog-in, når offentlige myndigheder udbyder digitale selvbetjeningsløsninger vedrørende deres myndighedsopgaver, og som i den forbindelse kræver sikker autentifikation.

Sundhedsdatastyrelsen har følgende kommentarer til lovforslaget.

Selvbetjeningsløsning

Det er uklart, hvad der helt præcist menes med *"selvbetjeningsløsning til at udføre en myndighedsopgave"* beskrevet i lovens § 5, stk. 1. Denne uklarhed kan medføre usikkerhed om, hvilke it-løsninger, der er omfattet af forpligtelsen til at anvende NemID og NemLog-in. Dette især relevant i forhold til sundhedssektoren og de opgaver Sundhedsdatastyrelsen varetager i forbindelse med vores myndighedsområde. I bemærkningerne til bestemmelsen beskrives et relativt snævert anvendelses område *"De digitale selvbetjeningsløsninger erstatter i dag en lang række opgaver, som tidligere kun kunne håndteres ved manuel sagsbehandling og ved privatpersonens eller virksomhedens fysiske fremmøde hos den relevante offentlige myndighed. Derfor er det af afgørende betydning for den offentlige og private sektor samt det danske samfund som helhed, at der eksisterer sikre identifikations- og autentifikationsløsninger, som er en forudsætning for den digitale forvaltning."* Såfremt der anlægges denne smalle forståelse, vil det reelt betyde, at en meget lille andel af de digitale løsninger på sundhedsområdet være at betragte som selvbetjeningsløsninger. Det kunne eksempelvis være løsninger, der tillader borgere at bestille tid til blodprøver eller at flytte ambulante aftaler.

Såfremt dette smalle anvendelsesområde forfølges, er der risiko for at løsninger, der i dag allerede anvender NemID og NemLogin ikke er omfattet af den foreslåede lov. Omvendt kan en meget bred forståelse af definitionen af selvbetjeningsløsninger medføre, at løsninger der ikke i dag benytter NemID og NemLogin dermed bliver forpligtet til at anvende MitID og nemLogin, uanset at det ikke er hensigtsmæssigt.

For Sundhedsdatastyrelsen vil lovgivningen i sin nuværende form ikke medføre vanskeligheder med at opfylde forpligtelsen til at anvende MitID og NemLogin rettet mod borgere, ligesom reguleringen ikke vil medføre udfordringer, hvis forpligtelsen alene omhandler, at ganske få administrative medarbejdere på sundhedsområdet skulle tilgå selvbetjeningsløsninger uden for sundhedsområdet med MitID og NemLogin.

Reguleringen vil medføre væsentlige udfordringer, hvis forpligtelsen tiltænkes at omfatte et stort antal sundhedsfaglige medarbejders adgang til løsninger, som allerede er etableret på sundhedsområdet. Disse løsninger er skabt til patientbehandling og ikke til sagsbehandling. Således er formålet med disse løsninger ikke at understøtte selvbetjening, men at understøtte samarbejde mellem forskellige parter inden for sundhedsvæsnets bredt forstået. Såfremt lovgivningen også tiltænkes at omfatte disse forhold, kan det medføre, at medarbejdere på et sygehus ikke vil kunne anvende regionernes allerede etablerede identitetsløsninger til at få adgang til nationale tjenester på sundhedsområdet (f.eks. det fælles medicinkort, FMK) uden at skulle anvende MitID som identifikationsmiddel eller NemLogin til autentifikation (fastslåelse af identitet).

Det er Sundhedsdatastyrelsens opfattelse, hvis reguleringen omfatter mindre aktører på sundhedsområdet, fx praksissektoren, som dermed kan gøre brug af MitID og NemLogin til at skabe sig adgang til sådanne tjenester.

Risikodata

Sundhedsdatastyrelsen bemærker, at der Digitaliseringsstyrelsen indsamler og videregiver risikodata ved hver enkelt login vedrørende "*Lokation – GeolIP koordinater, Netværk – IP nummer, Device – Information om den anvendte mobiltelefon eller browser og Identitet – Information om identiteten og sidste anvendelse.*" Der er tale om oplysninger vedrørende borgeres fysiske og digitale færden. Formålet med videregivelsen af risikodata er at give mulighed for at forhindre uautoriseret adgang til data. Det formodes, at Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med bestemmelsen har foretaget en grundig vurdering af de registreredes rettigheder, proportionalitet m.v. også henset til risiko for evt. misbrug af risikooplysninger, der kan være en trussel i forhold til den registreredes rettigheder.

Tilsyn

Det antages, at der skal udformes en bekendtgørelse på baggrund af § 4, stk. 2 vedrørende blandt andet klager til Digitaliseringsstyrelsen over afgørelser truffet i medfør af regelsættet. Samtidig fremgår det af lovens § 18, at Digitaliseringsstyrelsen påser overholdelse af reglerne

givet i § 4, stk. 2, og at Finansministeren fastsætter regler om dette tilsyn. Sundhedsdatastyrelsen antager, at der i forbindelse med udformningen af bekendtgørelser tages stilling til, hvorvidt Digitaliseringsstyrelsen fører tilsyn med sig selv.

Frikøb

Det fremgår af lovforslaget, at juridiske enheder - herunder private aktører - skal anskaffe sig MitID/NemLog-in. Styrelsen er i tvivl om, hvorvidt dette er ensbetydende med, at der ikke længere kan indgås aftaler om frikøb af områder. Dette vil have væsentlige konsekvenser for sundhedsområdet, hvor der netop er indgået aftaler om frikøb.

Med venlig hilsen

[Sigrun Gyrtrup](#)
Teamleder, Chefkonsulent
DIR

Anna Breivik Thorhauge

Fra: 1 - ERST Høring <hoering@erst.dk>
Sendt: 17. september 2020 08:58
Til: aose@digst.dk
Cc: bjbrs@digst.dk; sumne@digst.dk
Emne: Erhvervsstyrelsens hørings svar vedr. Forslag til lov om MitID og NemLog-in(ERST Sagsnr: 2020 - 12427)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Kære Digitaliseringsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen har modtaget høring vedr. Forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), tidligere TER, har konstateret, at Digitaliseringsstyrelsen har sendt lovforslaget i høring via høringsportalen. OBR minder om, at al erhvervsrettet regulering sendes i høring direkte til OBR via letbyrder@erst.dk.

OBR har følgende vurdering af forslagens administrative konsekvenser for erhvervslivet samt bemærkninger til Digitaliseringsstyrelsens vurdering af principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Administrative konsekvenser

OBR vurderer, at lovforslaget samlet vil medføre hhv. væsentlige administrative omstillingsomkostninger og væsentlige administrative lettelser for erhvervslivet på over 4 mio. kr. Omfanget af konsekvenserne er fremgår af præ-hørings svar tilsendt Digitaliseringsstyrelsen den 3. juli 2020. OBR har på den baggrund ikke yderligere kommentarer til lovforslagets administrative konsekvenser.

Principper for agil erhvervsrettet regulering

OBR har i forbindelse med præhøringen af lovforslaget afgivet bemærkninger til Digitaliseringsstyrelsens vurdering af, at et eller flere af principperne for agil erhvervsrettet regulering er relevante for de konkrete ændringer i lovforslaget. OBR har ingen yderligere bemærkninger til Digitaliseringsstyrelsens vurdering af principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Kontaktperson vedr. ovenstående oplysninger:

Morten Vestergaard Hansen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 3529 1213
E-post morves@erst.dk

Med venlig hilsen

Ditte Lysemose
Stud.jur.

ERHVERVSSTYRELSEN
JURA

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291633

E-mail: DitLys@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Til Digitaliseringsstyrelsen, asose@digst.dk
cc. bjbrs@digst og sumne@digst.dk

Hørings svar: Høring over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

DH har følgende bemærkninger:

Høringen kommenteres ud fra et borger / lægmandsperspektiv.

Materialet fremstår meget teknisk og komplekst, vi har ikke direkte indsigt i de tekniske forhold omkring de specifikke IT-løsninger. Vi finder det dog vigtigt at bidrage med vores syn på høringen, da indførelse af så omfattende nye typer af infrastruktur, som skal håndtere personfølsomme oplysninger for borgerne, kræver en særlig skærpet opmærksomhed på borgernes retssikkerhed og naturligvis tilgængelighed til løsningen.

Med lovforslaget gøres det til en myndighedsopgave at udstede MitID mv., og herigennem at sikre en sammenhængende offentlig digital sektor. Det fremgår endvidere, at finansministeren, for at sikre gennemsigtighed og overblik, bemyndiges til løbende at kunne fastsætte de borgerrettede regler i en samlet bekendtgørelse.

Det er positivt, at kritisk infrastruktur samles under et statsligt ansvar. En samlet offentlig digital sammenhængende infrastruktur skaber fordele ved, at borgernes data er samlet på et sted, men samtidig øges risici, hvis ikke man har et særligt fokus på både retssikkerhed, datasikkerhed, etik og tilgængelighed.

De digitale systemer er til for og skal servicere borgerne, som har en stor interesse i, at de digitale løsninger udvikles, men at det sker på en sikker måde. Mennesker med handicap afgiver store mængder personfølsomme oplysninger til de offentlige myndigheder og har derfor en helt særlig interesse i, at systemerne og håndtering af data er sikker. Det kræver tillid, som bedst sikres gennem transparens og sikring af klare rettigheder på lovniveau.

Vi har på den baggrund en række bemærkninger til lovforslaget og den videre proces med etablering af de nye systemer:

Tilgængelighed

Styrelsen skriver i lovforslagets bemærkninger, at det er en statslig myndighedsopgave at sikre åben og lige adgang for alle til den næste generation af de kritiske it-infrastrukturløsninger MitID og NemLog-in.

Mennesker med handicap kan have mange barrierer i forhold til at anvende digitale løsninger. Det kan være både fysiske, kognitive eller andre sammensatte udfordringer. Ud fra et lighedsprincip skal alle borgere have adgang til løsningerne. Det skal derfor meget tydeligt fremgå, at alle løsninger og operatører tilknyttet Nemid-løsninger, skal anvende godkendte standarder for tilgængelighed, ligesom systemerne skal være forberedt for fremtidig videreudvikling af standarder mv.

DH mener, det vigtigt at tænke tilgængelighed for mennesker med handicap ind fra starten, når man skal sikre en lige adgang for alle. Både MitID og NemLog-in skal kunne bruges af mennesker med handicap. Løsningerne skal leve op til Lov om tilgængelighed af offentlige organers websteder og mobilapplikationer (lov nr. 692 af 8. juni 2018) og hermed den europæiske it-tilgængelighedsstandard EN 301 549. Desuden er det vigtigt at lave en bred brugerinddragelse og test blandt brugere med handicap.

Reference til juridiske / retssikkerhedsmæssige rammer

Vores standpunkt er grundlæggende, at de digitale systemer skal tilpasses borgernes juridiske og lovmæssige rettigheder og ikke omvendt. I forhold til disse rettigheder, så fremgår af lovforslagets § 4 stk.2, at finansministeren får hjemmel til at fastsætte borgernes rettigheder i en bekendtgørelse.

Vi mener, det er afgørende for tilliden til digitaliseringsprocessen, at lovgivning på området indeholder meget klare og tydelige referencer til de overordnede lovgivningsmæssige rammer, som de skal operere indenfor – fx persondataforordning, forvaltningslov, retssikkerhedslov mv. Det kan gøres ved at nævne rettighederne på lovniveau og ikke kun bekendtgørelsesniveau, og det vil tydeliggøre, at de rettigheder, som løbende kan fastsættes i en bekendtgørelse, altid er i overensstemmelse med de overordnede juridiske rammer.

Transparens

Transparens i de nye digitale løsninger er en forudsætning for tillid. Set i lyset af persondataforordningens principper er det således afgørende, at borgeren oplever fuld transparens i forhold til, hvilke oplysninger der ligger i systemet, hvem der har adgang til disse oplysninger og hvilke tidsbegrænsninger, der gælder i forhold til opbevaringen af dem. Det skal også være tydeligt, i hvilke tilfælde borgeren skal give samtykke, for at diverse myndigheder kan få adgang til dem. Lovgivning om så omfattende digital infrastruktur bør også være tydelig på borgerens rettigheder, fx hvis myndigheder eller myndighedspersoner uberettiget har skaffet sig adgang til borgerens data uden samtykke, eller der sker datalæk.

Vejledning og klageadgang

Ved etablering af alle nye digitale løsninger, som denne, er det afgørende for os, at der tages et særligt hensyn vejledningsforpligtelsen, som fremgår af forvaltningsloven – en forpligtelse, som er en grundlæggende forudsætning for borgernes retssikkerhed. Mennesker med handicap (og andre borgere) har forskellige forudsætninger for at navigere i de nye digitale systemer, og da flere og flere opgaver løses digitalt, er det afgørende for os, at der er et skærpet fokus dette.

Det fremgår af § 5 stk.2, at kommunale borgerservicecentre skal varetage en del af de borgerrettede opgaver. Det er ikke tydeligt, om dette omfatter vejledning af borgerne? Da vejledningen er så afgørende, mener

vi, dette må præciseres.

Det er vores erfaring, at vejledningsindsatsen i mange kommuner er fraværende, ligesom vi ser stor forskel på kvaliteten af den fra kommune til kommune. Der må derfor fra centralt hold sikres en model, som sikrer, at vejledningsforpligtelsen varetages på en ensartet måde og med høj kvalitet – forstået som en vejledning, der tager udgangspunkt i det enkelte menneske og deres udfordringer. Vejledningsforpligtelsen skal naturligvis omfatte den praktiske brug af løsningerne, men må samtidig opbygges, så den enkelte borger oplyses om deres rettigheder / retssikkerhed i forbindelse med brugen. Her tænker vi på forhold som overblik over mine data, hvem har adgang til dem? Forhold omkring samtykke, samkøring af data, misbrug af data samt forholdsregler, såfremt myndigheds personer uberettiget har skaffet sig adgang til data – eller der sker data-læk. Endelig skal vejledningen være meget tydelig i forhold til klageadgang. Ud over den kommunale vejledning bør systemerne være bygget op, så man under brug af dem hele tiden oplyses tydeligt om, hvor og hvordan man får adgang til vejledning.

Repræsentationsmodel

En stor gruppe borgere med funktionsnedsættelser har udfordringer med at anvende de digitale løsninger uden hjælp. Det fremgår af § 8 stk.2, at der er mulighed for at lade sig repræsentere af andre. Omkring repræsentation, så er det afgørende, at det kan ske nemt og smidigt, men med maksimal sikkerhed. For nogen kan det være gennem en digital proces, hvor man giver tilladelsen til, at en specifik person kan repræsentere borgeren, men for andre, som har behov for hjælp / støtte til at udføre handlingen, skal der være alternative muligheder for at give fuldmagten – for eksempel gennem fremmøde i borgerservice eller lignende. Uanset, om tilladelsen til repræsentation gives digitalt eller analogt, så skal det være meget tydeligt, at det sker i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler for repræsentation, og det skal præciseres, hvordan en sådan tilladelse hurtigt kan tilbagekaldes. Vi anbefaler i den forbindelse, at man ved indretning af de specifikke løsninger inddrager repræsentanter fra de handicaporganisationer, som til daglig har medlemmer, som oplever udfordringer med repræsentationsmodeller og har viden om, hvordan modellerne kan laves, så de på den ene side er ubureaukratiske, men samtidig sikrer, at der ikke kan ske misbrug. Forhold omkring repræsentation skal i øvrigt ses i tæt sammenhæng med vejledningsforpligtelsen.

DH mener derudover, at det er vigtigt altid at stille et alternativ til digital post og selvbetjeningsløsninger til rådighed for personer, der ikke er digitale, heriblandt mennesker med handicap, der ikke er digitale. Herunder også skabe mulighed for, at privatpersoner kan lade sig repræsentere af andre fx værge og fremtidsfuldmægtige. Der bør ved tildeling af værge eller ved effektivering af en fremtidsfuldmagt ske en automatiseret proces, så værge og fremtidsfuldmægtige straks kan kommunikere digitalt på borgerens vegne. Det er uklart, om det er dækket af lovforslagets § 8, stk. 2.

Desuden er det vigtigt at lave vejledninger til både MitID og NemLog-In, der er tilgængelige for mennesker med handicap. Disse skal suppleres af vejledninger på tegnsprog for personer med hørehandicap, der har tegnsprog som modersmål og dansk skriftsprog som første fremmedsprog.

Digitalt fritagede

En stor gruppe borgere er fritaget for anvendelse af digitale løsninger. Denne gruppe står udenfor og har som udgangspunkt ikke den samme adgang til deres data, og som følge heraf har gruppen et særligt behov for, at der er veldefinerede og tydelige veje til at få adgang til disse data. Vi mener umiddelbart, at lovgrundlaget, som fremmer de digitale løsninger, omvendt må suppleres af regelsæt, som gør kontakten til myndighederne og adgang til egne data smidig og overskuelig for de digitalt fritagede.

Krypterede data og anvendelse af kunstig intelligens

Vi har ikke fuld indsigt i lovforslagets betydning for forhold omkring kryptering, datasikkerhed og evt. anvendelse af kunstig intelligens, men set fra et borgerperspektiv har vi følgende generelle bemærkninger:

-Alle data på borgerne må til enhver tid opbevares i krypteret form og løbende opgraderes til nyeste og sikreste krypteringsstandarder. Samtidig finder vi det afgørende, at borgernes personfølsomme data opbevares indenfor landets grænser i infrastruktur, som staten / Digitaliseringsstyrelsen har fuld kontrol over.

-Hvis det besluttes, at der i en eller anden form anvendes kunstig intelligens i de digitale systemer, så skal det eksplicit fremgå på hvilken måde, det indgår og hvilken betydning, det har for borgeren. Anvendelse af kunstig intelligens må i øvrigt altid tage udgangspunkt i højeste etiske standarder – og ske med inddragelse af ekspertise fra dataetisk råd og eksempelvis national strategi for anvendelse af kunstig intelligens.

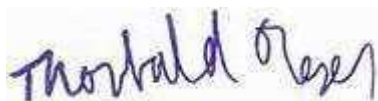
Risikovurdering

Styrelsen skriver i bemærkningerne til lovens afsnit 7.3.1. 1 om behandling af personoplysninger i MitID, at der ikke indsamling af biometriske data i MitID-løsningen, men at det kan blive relevant på et senere tidspunkt for eksempel at indsamle tastemønstre, når personen anvender MitID med henblik på at kunne afvise forsøg på misbrug.

DH's bekymring går specifikt på tastemønstre ved indtastning af adgangskode. En del blinde og svagsynede og andre handicapgrupper er ikke altid særlig fortrolige med et tastatur eller touch indtastning på en smarttelefon- eller tabletskærm, hvorfor der ikke altid vil kunne opnås en ensartethed i måden, hvorpå login og autentifikation af den enkelte bruger forekommer. Det betyder, at skulle man på et tidspunkt indføre anvendelse af biometriske data, skal man sikre sig fra myndighedernes side, at man har alternative måder at verificere, at en bruger af systemet er den rigtige person. Man skal således kunne lægge andre data til grund i risikovurderingen end blot de biometriske data.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, kan disse rettes til chefkonsulent, Monica Løland, på tlf.: 3638 8524 eller e-mail: mol@handicap.dk.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
Formand

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Fra: Ida Glad Lyng (igl@dma.dk)
Titel: Sv: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in (SFS Id nr.: 1088761)
E-mailtitel: Sv: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)(SFS Id nr.: 1088761)
Sendt: 17-09-2020 11:06
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til lovforslag om MitID og NemLog-in.docx;

Kære Anne Sofie B. Severinsen

Søfartsstyrelsen har den 3. september 2020 modtaget høring over forslag til lov om MitID og NemLog-in fra Digitaliseringsstyrelsen.

I den forbindelse skal Søfartsstyrelsen oplyse hvilke gældende love på vores område, der indeholder ordet NemID. Ved en søgning på tværs af lovgivningen på Søfartsstyrelsens område, har vi konstateret, at vi ikke har gældende lovgivning, der indeholder ordet NemID.

Af formuleringer som fx "... skal ske elektronisk med digital signatur/NemID", har vi vurderet, at vi ikke har bestemmelser i vores lovgivning, der anvender begrebet digital signatur i anden sammenhæng, end når der er tale om en digital underskrift.

Søfartsstyrelsen har i øvrigt ingen bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen
Ida Glad Lyng
Fuldmægtig

Maritim regulering og jura

Dir. tlf.: +45 72 19 61 71
Mobil: +45 41 95 30 80
E-mail: igl@dma.dk

Caspar Brands Plads 9
4220 Korsør
Tlf.: +45 72 19 60 00
Web: www.soefartsstyrelsen.dk

Følg os:

[Søfartsstyrelsen](#)

[Danish Maritime Authority](#)

Søfartsstyrelsen behandler personoplysninger om dig, når du kommunikerer med os. Du kan læse mere i Søfartsstyrelsens [persondata- og privatlivspolitik](#).

Til: 3 - SIK Ministerbetjening (ministerbetjening@sik.dk), Direktionssekretariatet (DIR@dma.dk), EM NH Ministerbetjening (ministerbetjening@naevneneshus.dk), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (kfst@kfst.dk), Ministerbetjening@ftnet.dk (Ministerbetjening@ftnet.dk), Patent- og Varemærkestyrelsen (pvs@dkpto.dk), Team Ministerbetjening (erstministerbetjening@erst.dk)
Cc: Kirsten Eccles Munk (KirMun@erst.dk)
Fra: Maria Høst (EM-DEP) (mar@em.dk)
Titel: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 03-09-2020 09:27

Kære styrelser

Se vedlagte høring.

I bedes sende jeres evt. faglige bemærkninger direkte til DIGST.

Med venlig hilsen
Maria

MARIA HØST (EM-DEP)

Fuldmægtig
Område 2

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

mar@em.dk

Tlf. 33 92 33 50

Mobil 91 33 72 48

EAN 5798000026001

Erhvervsministeriet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://em.dk/privatlivspolitik>.

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen <asose@digst.dk>

Sendt: 20. august 2020 11:34

Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentliggjort på Høringsportalen.

Frist for hørings svar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76

E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.

Høringsvar fra Styrelsen for It og Læring (STIL) vedr. høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in

STIL konstaterer med tilfredshed, at betalingspligten for offentligretlige organer er afløftet på linje med offentlige myndigheder. Da offentligretlige organer er defineret på samme måde som i udbudsloven, *vil alle selvejende institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område dermed være ligestillet med offentlige myndigheder.*

Det fremgår af lovforslaget, at offentlige myndigheder og offentligretlige organer er forpligtet til at anvende NemLog-in til digitale selvbetjeningsløsninger, hvis der er tale om en myndighedsopgave, og adgangen kræver sikker autentifikation. STIL noterer sig, at følgende definition af en digital selvbetjeningsløsning fremgår af lovforslaget:

”En digital selvbetjeningsløsning defineres som et it-system, som kan tilgås af privatpersoner eller erhvervsbrugere med digitale identiteter efter at være blevet autentificeret. En digital selvbetjeningsløsning udstiller digitale services, som kan tilgås af privatpersoner eller erhvervsbrugere. Med udstiller menes elektronisk tilrådighedsstillelse af en digital selvbetjeningsløsning, applikation eller funktion for brugeren ... Såfremt der er tale om internt anvendte onlinetjenester eller it-systemer inden for et myndighedsområde, som ikke udstiller digitale services til offentlig anvendelse, er disse ikke at anse som digitale selvbetjeningsløsninger og er derfor ikke påkrævet tilslutning til NemLog-in og MitID-løsningen. Fx vil et kommunalt sagsbehandlingssystem, som alene betjenes af medarbejdere i kommunen ikke være omfattet af definitionen digital selvbetjeningsløsning, idet et sådant sagsbehandlingssystem ikke vil være åbent for offentlig anvendelse af privatpersoner, fx borgere eller erhvervsbrugere. Dette gælder også, hvis fx flere kommuner i fællesskab har anskaffet og anvender et sagsbehandlingssystem”.

Digitale læremidler, læringsplatforme og samarbejdsplatforme på skoler og i dagtilbud er alle it-systemer, som kan tilgås af forældre og/eller elever, dvs. privatpersoner, efter de er blevet autentificeret. De anvendes som led i skoler og dagtilbuds opgaver på børne- og undervisningsområdet, dvs. i skoler og dagtilbuds myndighedsopgaver på dette område. I nogle tilfælde kræver disse it-systemer sikker autentifikation. Skoler og dagtilbud vil derfor umiddelbart være forpligtet til at anvende NemLog-in og MitID ved adgang til de it-systemer, der kræver sikker autentifikation, som lovforslaget er formuleret. STIL går ud fra, at denne forpligtelse kan opfyldes ved, at de nævnte it-systemer er tilkøbt Unilogin Broker, da Unilogin Broker vil blive tilkøbt NemLog-in. *Opfyldelsen af kravet om at anvende NemLog-in og MitID vil dermed kunne opfyldes via Unilogin Broker for så vidt angår offentlige myndigheder og offentligretlige organer på Børne- og Undervisningsministeriets område.*

Digitaliseringsstyrelsen
Att. asose@digst.dk med kopi til bjbrs@digst.dk
og sumne@digst.dk.

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Hørings svar vedr. forslag til lov om MitID og NemLog-in

DI takker for muligheden for at afgive kommentarer til udkastet til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Positivt med konkurrence

DI ser det som positivt, at der med de nye infrastruktur løsninger er et ønske om at fremme konkurrence gennem mulighed for at etablere et brokermarked i delvis konkurrence med det offentlige NemLog-in. Det faktum, at der ikke eksisterer et sådant marked i dag lægger dog et ansvar på Digitaliseringsstyrelsen og Partnerskabet bag MitID for i videst muligt omfang at understøtte etableringen af et sådant marked.

Bredere brugerrejse end på tværs af den offentlige sektor

Lovforslaget nævner, at målet er at give en samlet og ensartet brugerrejse på tværs af den digitale offentlige sektor.

I betragtning af, at NemID (og MitID) er et eksempel på et meget succesfuldt samarbejde mellem den offentlige og private sektor om digitale kerneløsninger burde målet være at give en samlet og ensartet brugerrejse på tværs af både den digitale offentlige sektor og den digitale private sektor.

Samtidig gør konkurrenceudsættelsen det nødvendigt at også at have fokus på en sømløs brugerrejse på tværs af brokerløsninger.

Brugervenlig erhvervs løsning med den nødvendige hjælp

Det vurderes i lovforslaget, at de nye løsninger vil føre til lettelser for erhvervslivet som følge af ændringer i tidsforbruget ved oprettelse og administration af erhvervsidentiteter, identifikationsmidler, certifikater og rettighedsstyring for erhvervsbrugere. DI bemærker, at dette også har været et stærkt ønske og forventning blandt virksomhederne, der gennem tiden har brugt mange ressourcer på en mindre brugervenlig NemID-erhvervs løsning. I forlængelse heraf forventer DI også, at der baseret på tidligere erfaringer denne gang er afsat tilstrækkeligt med ressourcer til support til virksomhedernes ibrugtagning og anvendelse af de nye løsninger.

Bredere udviklingsfokus end den finansielle sektor

Det fremgår af lovforslaget, at MitID-løsningen skal løbende kunne udvikles og tilpasses nye teknologier, autentifikationsmetoder, ændringer i trusselsbilledet, skiftende slutbrugerbehov og potentielt nye lovgivningsmæssige krav, og at det er Finansministeriets vurdering, at loven samt de kontrakter, der er indgået med leverandører til løsningerne, tager hånd om dette. DI foreslår dog, at der for at sikre dette

mål etableres et bredere formelt samarbejde med brancheforeningerne – f. eks. i form af et advisory board. DI stiller sig gerne til rådighed.

Det fremgår ligeledes af lovforslaget, at Digitaliseringsstyrelsen vurderer, at lovforslaget ligger i tråd med andre relevante reguleringsområder og ikke hæmmer anvendelsen af nye teknologier og forretningsområder. Som eksempel herpå nævnes det, at styrelsen har indgået et partnerskab med bankernes interesseorganisation Finans Danmark om udvikling af det nye MitID. DI bemærker, at der i dette partnerskab alene fokuseres på finanssektorens behov og forretningsområde, og at partnerskabet kunne have været mere helhedstænkende, såfremt der havde været en bredere repræsentation af erhvervslivet i projektforløbet og/eller partnerskabet i betragtning af, at ambitionen er, at MitID skal finde anvendelse i andre private sektorer end den finansielle. Nedsættelse af et advisory board med repræsentation af det brede erhvervsliv som nævnt ovenfor ville tillige imødegå projektets fokus på den finansielle sektor.

Behandling af persondata

Lovforslaget behandler begrebet risikodata i forbindelse med at sikre, at login på en tjeneste sker af den påståede identitet og således for at undgå misbrug. Eksempler på risikodata nævnes som Lokation – GeoIP koordinater, Netværk – IP nummer, Device – Information om den anvendte mobiltelefon eller browser og Identitet – Information om identiteten og sidste anvendelse.

DI fremhæver, at det specifikt bør fremgå af lovforslaget, at behandlingen af risikodata skal ske indenfor rammerne af Databeskyttelsesforordningen igennem hele brugerrejsen på tværs af både den offentlige og den private sektor. Man kan argumentere for, at dette altid bør gælde i forhold til persondata, men det er særligt nødvendigt at fremhæve, når risikodata behandles, der ikke umiddelbart er relevante for anvendelse af løsningen, og af samme grund ikke forventes behandlet af borgeren/virksomheden.

Lovslaget nævner i forlængelse heraf, at hensynet til sikkerheden i MitID-løsningen kan tilsige, at nye typer risikodata skal indsamles. Det fremhæves endvidere, at indsamling af biometriske data som risikodata på et senere tidspunkt kan blive relevant for at imødegå sikkerhedsmæssige trusler.

Af hensyn til at bevare tilliden til de digitale løsninger og til den digitale offentlige og private sektor, så DI gerne, at principperne i Databeskyttelsesforordningen var bestemmende fremfor referencer til Databeskyttelseslovens mindre privatlivsbeskyttende hjemler, når der er tale om behandling af persondata på tværs af den offentlige sektor og den private sektor. Det er altså ikke nok, at finansministeren efter forhandling med justitsministeren vil kunne fastsætte regler om indsamling af biometriske oplysninger eller andre persondata end nævnt i lovforslaget. I stedet bør Databeskyttelsesforordningens regler følges eller alternativt indhentes en ny lovhjemmel.

Omstillingsomkostninger

DI vurderer endvidere, at de i lovforslaget antagede omstillingsomkostninger ikke er retvisende for, hvad der kommer til at være virkeligheden for virksomhederne. DI ser det urealistisk, at omstillingen kan holdes på under ½ mia. kr.

DI stiller sig gerne til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Morten Rosted Vang

Fagleder

DI

Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K
Sendt pr. e-mail til: asose@digst.dk

17. september 2020
Ref.nr.: FLS-01-01
Oplys venligst ved
henvendelse

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Digitaliseringsstyrelsen har den 20. august 2020 sendt forslag til lov om MitID og NemLog-in i høring med frist for besvarelse den 17. september 2020. Nærværende høringssvar afsendes på vegne af såvel ATP som alle de ordninger, der administreres af ATP, herunder men ikke afgrænset til Lønmodtagernes Garantifond, Lønmodtagernes Feriemidler, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Udbetaling Danmark.

ATP bemærker, at der til de specielle bemærkninger til forslaget § 8, stk. 2, nr. 2, litra a, ses at være en forskel på, hvem der har ansvaret for den praktiske håndtering af oprettelse og tilbagekaldelse for repræsentationsforhold afhængig af, om det er repræsentanten eller fuldmagtsgiveren, der anmoder om oprettelse af repræsentationsforholdet. ATP ønsker en uddybning og præcisering både af, hvad der ligger i, at tjenesteudbyderen, som anvender serviceområdet Digital repræsentation, overlader den praktiske håndtering af oprettelse og tilbagekaldelse af repræsentationsforholdet i serviceområdet Digital repræsentation til Digitaliseringsstyrelsen, når det er repræsentanten, der anmoder om oprettelse af repræsentationsforhold, og hvad der ligger i, at den praktiske håndtering af oprettelse og tilbagekaldelse af repræsentationsforholdet varetages af borgerservice eller tjenesteudbyderen selv, når anmodningen om oprettelse af et repræsentationsforhold afgives af fuldmagtsgiver.

Det fremgår af forslaget § 9, stk. 2, at kompetencen til at fastsætte nærmere regler om forvaltning af NemLog-in, herunder regler om identitetssikring af brugerorganisationer mv. henlægges til Finansministeren. Ved udmøntning af denne fastsættelse ønsker ATP det præciseret, i hvilket omfang en identitetsgarant, der selv udsteder egne loginmidler/identifikationsmidler til brug for oprettelse og administration af egne medarbejdere/erhvervsbrugere i eget sikkerhedssystem, som synkroniseres med NemLog-in, kan søge medarbejderens/erhvervsbrugerens identitet bekræftet ved brug af medarbejderens/erhvervsbrugerens private MitID, herunder fx ved genudstedelse.

I det følgende oplyses, hvilke gældende love på de respektive myndigheders områder, der indeholder ordet NemID samt eksempler på formuleringer, der indeholder

ATP
Kongens Vænge 8,
3400 Hillerød

Tlf.: 70 11 12 13
Fax: 48 20 48 02

www.atp.dk

CVR-nr.: 43405810

Telefontid:
Mandag - Torsdag: 8.00-16.00
Fredag: 8.00-15.30

"elektronisk digitalt signatur/NemID" eller lignende.

Lønmodtagernes Garantifond

Ordet "NemID" fremgår af:

- § 1, stk. 1 i Bekendtgørelse af 11/10/2019 nr. 1044 om Lønmodtagernes Garantifond

Lønmodtagernes Feriemidler

Ordet "NemID" fremgår af:

- § 3 i Bekendtgørelse af 24/07/2020 nr. 1177 om fondsferiedage
- § 7 i Bekendtgørelse af 27/08/2020 nr. 1262 om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler
- § 3 i Bekendtgørelse om førtidig udbetaling af feriemidler, (der på tidspunktet for afgivelse af høringssvaret endnu ikke er udstedt).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Ordene "Digital signatur" fremgår af:

- §§ 34, stk. 2, 35, stk. 4, og § 76 c, stk. 2, i arbejdsskadesikringslovens
- § 10, stk. 1 og 2, i Bekendtgørelse om anmeldelse af ulykker efter arbejdsskadesikringsloven af 16.12 2016 nr. 1629.

Udbetaling Danmark

Ordet "NemID" fremgår af:

- Vejledning af 20/03/2019 nr. 9260 om børne- og ægtefællebidrag

Herudover har vi ingen bemærkninger til lovforslaget.

Venlig hilsen

Louise Birch Bertelsen
Senior Legal Counsel

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Cc: mrf@fbr.dk (mrf@fbr.dk), vj@fbr.dk (vj@fbr.dk), Ida Marie Moesby (imm@fbr.dk)
Fra: Anette Høyrup (ah@fbr.dk)
Titel: Forbrugerrådet Tænks bemærkninger til forslag til lov om MitID og NemLog-in
E-mailtitel: Forbrugerrådet Tænks bemærkninger til forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 16-09-2020 15:35

Til Digitaliseringsstyrelsen

Forbrugerrådet Tænk har ingen specifikke bemærkninger til nærværende lovforslag, da reglerne hovedsageligt fastsætter rammerne for selve myndighedens organisering, drift og samarbejde omkring MitID i forbindelse med overgangen fra NemID.

Uanset at lovforslaget dermed ikke vedrører problemstillinger i relation til misbrug af NemID/ MitID, vil vi gerne benytte lejligheden til at give udtryk for vores bekymring hermed. Vi mener der i høj grad er behov for, at der fra myndigheds side, via bankerne eller gennem politisk indgreb, sikres en bedre retsstilling for forbrugere, der uden at have handlet uagtsomt, får misbrugt deres NemID. I takt med at it-kriminelle bliver dygtigere og dygtigere og lykkedes med at svindle med Nem-ID og formentlig også MitID i fremtiden, er det vigtigt at gøre op med det nærmest objektive ansvar, der påhviler forbrugerne i NemID-sager.

Som bekendt er det en stor byrde og svær opgave at gennemskue svindlen, få den bremset og bevise sin uskyld overfor diverse kreditorer. Vi mener der er behov for, at bankerne i langt højere grad tager ansvar for at forhindre eller tilbageføre uretmæssige lån, ligesom vi gerne ser Politiet bistå med at sikre, fx ved dokumentation for efterforskning, at diverse rykkere og indkaldelser til fogedretten sættes i bero til sagen er endeligt afsluttet.

Vi hæfter os ved, at Finansministeren med lovforslaget får hjemmel til at fastsætte yderligere regler, hvilket kunne være en gavnlig vej til at løse ovennævnte problemstilling. Alternativt kunne fastsættelse af nye retningslinjer i samarbejde med relevante parter og med hjemmel i bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder være en mulighed.

Med venlig hilsen

Anette Høyrup
Chefjurist / Chief Legal Adviser

T +45 7741 7738 / M +45 2715 7432 / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen [<mailto:asose@digst.dk>]
Sendt: 20. august 2020 11:34
Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentligtgjort på Høringsportalen.

Frist for hørings svar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76

E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.

Forbrugerrådet Tænk er en uafhængig medlemsorganisation, der arbejder for et Danmark, hvor alle forbrugere kan træffe et trygt valg. Få nyheder, informationer om test, tilbud og gode råd 1-2 gange om ugen. Tilmeld dig vores nyhedsbreve på taenk.dk/nyhedsbrev

---

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Cc: Erhvervsstyrelsen - Direktionssekretariatet (erstministerbetjening@erst.dk), Louise Brynald (LouBry@erst.dk), Sussi Maria Negendahl (sumne@digst.dk), Bjørn Bruun Østergaard (bjbrs@digst.dk)
Fra: Kirsten Munk (KirMun@erst.dk)
Titel: VS: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in
E-mailetitel: VS: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 16-09-2020 15:28
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til lovforslag om MitID og NemLog-in.docx;

Kære Anne

Jeg sender hermed Erhvervsstyrelsens bemærkninger til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Vi har ingen bemærkninger til selve lovforslaget, men har et par små kommentarer til de almindelige bemærkninger til lovforslaget:

- I afsnit 2.2.1 anvendes der forskellige betegnelser for "serviceområdet digital signering" og "Serviceområdet Digital Signatur" og "Signeringsløsningen" – det bør være samme betegnelse i hele dokumentet.
- Ligeledes i afsnit 2.2.2, hvor der både bruges "erhvervsløsning", "Serviceområdet erhvervsadministration" og "Erhvervsidentitet" – igen bør der anvendes samme betegnelse.

Derudover anmoder DIGST i høringsbrevet om:

"Offentlige myndigheder bedes i forbindelse med denne høring oplyse til Digitaliseringsstyrelsen, hvilke gældende love på deres respektive område, der indeholder ordet NemID, da NemID bliver til MitID. Disse love vil kunne ændres i Lov om MitID og NemLog-in.

Derudover medfører lovforslaget, at Digital Signatur overgår fra at være en komponent i NemID til at blive et serviceområde i NemLog-in. En formulering som fx "... skal ske elektronisk med digital signatur/NemID" vil således fremadrettet være misvisende. Digitaliseringsstyrelsen opfordrer offentlige myndigheder til at kontakte styrelsen, såfremt de har lignende eksempler i gældende lovgivning på deres respektive område."

Erhvervsstyrelsen har screenet de love, som styrelsen er ansvarlig for. Det skal som følge heraf nævnes, at der alene er fundet følgende:

- **Lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v.** (Obligatorisk digital kommunikation og tilpasninger som følge af ressortoverførsel m.v.), hvor der i en lang række af love blev indsat bemyndigelsehjæmler, der giver mulighed for, at der "fastsættes nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign."

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at ovenstående formulering – som går igen i utrolig mange love – ikke skal ændres i forbindelse med jeres lovforslag om MitID og NemLog-in. Såfremt I er af en anden opfattelse, hører vi det naturligvis gerne.

Derimod har vi fundet eksempler i en bekendtgørelse, hvori ovennævnte bemyndigelse er udnyttet. I bekendtgørelsen er der nogle formuleringer, som formentlig vil være misvisende pba. lovforslaget om MitID og NemLog-in. Her er et par eksempler:

"Anmeldelsesbekendtgørelsen (nr. 1377 af 12. december 2019)

§ 5. Anmeldelse eller offentliggørelse, jf. §§ 2-4, skal foregå i overensstemmelse med de betingelser, der fremgår af selvbetjeningsløsningen på www.virk.dk.

Stk. 2. Ved adgangen til selvbetjeningsløsningen anvendes anmelderens digitale signatur eller NemID, medmindre Erhvervsstyrelsen bestemmer andet.

§ 6. Som anmelder kan en virksomhed, jf. § 1, eller en person, som er bemyndiget af virksomheden, få adgang til at foretage anmeldelse af registreringspligtige oplysninger eller offentliggørelse af virksomhedsdokumenter, meddelelser eller erklæringer m.v., jf. §§ 2-4, hvis virksomheden eller personen:

- 1) er accepteret af Erhvervsstyrelsen som bruger,
- 2) har indgået en aftale med Erhvervsstyrelsen, der regulerer de nærmere regler for brugen af selvbetjeningsløsningen på www.virk.dk, eller
- 3) benytter en digital signatur eller NemID, som er accepteret af Erhvervsstyrelsen."

Erhvervsstyrelsen vil derfor gerne i dialog med jer mhp. evt. ændring af bekendtgørelser, der måtte anses for værende misvisende, herunder om der er behov for ændring allerede i forbindelse med lovforslagets ikrafttræden (som endnu ikke er fastsat). Kontakt derfor gerne Louise Brynald på 35291429 eller loubry@erst.dk herom.

Med venlig hilsen

Kirsten Eccles Munk

Teamleder

ERHVERVSSTYRELSEN

Administration og digitalisering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291026
E-mail: KirMun@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen <asose@digst.dk>

Sendt: 20. august 2020 11:34

Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentliggjort på Høringsportalen.

Frist for hørings svar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76

E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Cc: Bjørn Bruun Østergaard (bjbrs@digst.dk), Sussi Maria Negendahl (sumne@digst.dk)
Fra: anen@ufm.dk (anen@ufm.dk)
Titel: Svar på høring over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in
Sendt: 11-09-2020 12:45

Til Digitaliseringsstyrelsen

Uddannelses- og Forskningsministeriet har ingen bemærkninger til høringen af 20. august 2020 over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in.

Med venlig hilsen

Anders Ehlers Nutzhorn

Fuldmægtig

Jura

Direkte telefon: + 45 7231 8006

E-mail: anen@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Departementet

Postboks 2135

DK-1015 København K

Telefon: +45 3392 9700

E-mail: ufm@ufm.dk

Læs om [ministeriets behandling af personoplysninger](#)

Digitaliseringsstyrelsen
asoese@digst.dk
cc.:bjbrs@digst.dk og sumne@digst.dk

15. september 2020 • LKS

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive hørings svar i forbindelse med forslag til lov om MitID og NemLog-In.

Generelt bakker Ældre Sagen op om, at lovgivningen skal følge med tiden og finder det positivt, når nye digitale løsninger kan gøre de offentlige systemer lettere tilgængelige for borgerne, hvilket vil være til stor gavn for samfundet som helhed. Der er dog fortsat en gruppe af ældre, for hvem det digitale er svært, og for nogle er det umuligt.

Det er Ældre Sagens helt klare holdning, at den enkelte ældre borgers mulighed for kontakt med det offentlige og private organisationer/virksomheder samt retssikkerhed aldrig må afhænge af, hvorvidt vedkommende kan gøre brug af digitale løsninger. Det er derfor vigtigt at sikre, at samfundet ikke lader svage og ikke-digitaliserende borgere i stikken.

Det er vigtigt for Ældre Sagen at understrege, at myndighederne samtidig med selve implementeringen af denne nye digitale løsning også husker, at alle borgere skal vænne sig til de nye muligheder og løsninger, samt at nogle borgere, herunder ikke mindst en betydelig gruppe af ældre, ikke kan bruge de digitale løsninger. Der er således brug for både alternative løsninger for de ikke-digitale og understøttelse af allerede digitale i anvendelsen af de nye løsninger.

Der er i dag ca. 98.000, der er undtaget fra at bruge NemID, mens ca. 280.000 personer over 65 år er fritaget fra at modtage Digital Post fra det offentlige. Dette nødvendiggør fortsat behovet for brugervenlige alternative løsninger for denne gruppe borgere, der ikke kan anvende de digitale løsninger.

Ifølge Digitaliseringsstyrelsen er der ca. 1. mio. personer over 65 år, der i dag benytter NemID, heraf er det 70 % over 50 år, der anvender det fysiske nøglekort frem for app'en. Ved overgangen til MitID må det forventes, at der vil være en andel af denne aktive 1 mio., som har brug for en meget tæt og understøttende proces i overgangen fra én digital løsning til en anden. Desuden må det forventes, at der vil være en andel af de borgere, der i dag ikke er digitale, som har et ønske om at blive det. Denne gruppe har behov for hjælp og støtte i denne overgang. Det vil kræve både økonomiske og menneskelige ressourcer fx i den kommunale borgerservice at understøtte dette. En forpligtelse, der allerede eksisterer i dag, jf. lovgivning om obligatorisk digital selvbetjening.

Ældre Sagen bemærker, at det i lovforslaget er anført, at den nye løsning vil medføre effektivisering af den offentlige sektor og sikre besparelser i de tilfælde, hvor sagsbehandling med fysisk fremmøde kan erstattes af digital sagsbehandling.

Den henledes i den forbindelse til Folketingets Ombudsmands [artikel](#) fra 2019: Hvordan digitaliserer vi uden at skade vores retssikkerhed samt fra Myndighedsguiden [Overblik # 12](#) Partsrettigheder og offentlige IT-systemer.

Det er således vigtigt at være opmærksom på, at der fortsat vil være ældre (og andre) borgere, der har behov for personlig betjening og vejledning, både fysisk og telefonisk. Det gælder både de ældre digitale borgere, der har brug for individuel vejledning i relation til den digitale løsning eller til deres konkrete forhold samt de ældre ikke-digitale borgere i relation til deres konkrete forhold.

Ved overgangen til den nye løsning går Ældre Sagen ud fra, at der udarbejdes en løsning, hvorved de personer, der allerede er undtaget eller partsrepræsenteret i det eksisterende NemID, fortsætter uændret uden at skulle foretage sig yderligere handlinger. Vi opfordrer samtidig til, at den nye løsning understøtter simple og overskuelige løsninger og fremgangsmåder for så vidt angår partspræsentation og fuldmagtsmuligheder (og tilbagekaldelse heraf) samt fritagelse fra den digitale løsning.

Med henblik på at sikre den bedst mulige overgang fra NemID til MitID vil Ældre Sagen afslutningsvis opfordre til, at myndighederne, herunder kommunerne, udvikler fx læringsmaterialer og demoer, der kan benyttes lokalt, herunder af de frivillige. Der vil ligeledes være et behov for dummies (falske testpersoner), hvis Ældre Sagens ca. 1.800 frivillige skal have mulighed for at bidrage til at hjælpe ældre med brugen af de nye digitale løsninger, idet frivillige i Ældre Sagen ikke må håndtere personfølsomme oplysninger. Slutteligt opfordres til, at der stilles lokaler, it-udstyr og internet til rådighed til det frivillige arbejde, hvor ældre borgere understøttes i at lære at bruge internettet og de digitale løsninger.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Anne Sofie B. Severinsen
Asose@digst.dk
Digitaliseringsstyrelsen

Forsvarsministeriets høringssvar angående udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in

Forsvarsministeriet har den 20. august 2020 modtaget Digitaliseringsstyrelsens interne høring over udkast til forslag til lov om MitID og NemLog-in, og har i den forbindelse følgende bemærkninger:

Begreberne "*broker*" og "*risikodata*" benyttes flere gange i lovforslaget. Forsvaret benytter allerede disse begreber i forskellige sammenhænge, hvorfor det vil være hensigtsmæssigt at begreberne defineres nærmere med henblik på at undgå begrebsforvirring og skabe klarhed.

Forsvarsministeriet kan desuden oplyse, at ordet NemID ikke benyttes i lovgivning på Forsvarsministeriets område.

Med venlig hilsen

Mads Olivarius Maibom
Fuldmægtig

Dato: 11. september 2020

Enhed: JSN
Sagsbeh.: FMN-MMA
Sagsnr.: 2020/005655
Dok.nr.: 137482
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: +45 7281 0063
E-mail: mma@1net.fmn.dk

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Fra: ministerbetjening@ftnet.dk (ministerbetjening@ftnet.dk)
Titel: VS: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in
E-mailtitel: VS: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 04-09-2020 08:52
Bilag: Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Udkast til lovforslag om MitID og NemLog-in.docx; smime.p7s;

Kære Anne

Finanstilsynet har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Victor Saxlund

Fuldmægtig, cand. jur

Juridisk Kontor

Århusgade 110, 2100 København Ø
Tlf.: +45 33 55 83 37 / Fax: +45 33 55 82 00
vic@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Fra: Maria Høst (EM-DEP) <mar@em.dk>
Sendt: 3. september 2020 09:28
Til: ERST Ministerbetjening <erstministerbetjening@erst.dk>; 3 - SIK Ministerbetjening <ministerbetjening@sik.dk>; Ministerbetjening (FT) <Ministerbetjening@FTNET.DK>; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>; pvs@dkpto.dk; Direktionssekretariatet <DIR@dma.dk>; EM NH Ministerbetjening <ministerbetjening@naevneneshus.dk>
Cc: Kirsten Eccles Munk <KirMun@erst.dk>
Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Kære styrelser

Se vedlagte høring.

I bedes sende jeres evt. faglige bemærkninger direkte til DIGST.

Med venlig hilsen
Maria

MARIA HØST (EM-DEP)

Fuldmægtig
Område 2

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
mar@em.dk

Tlf. 33 92 33 50
Mobil 91 33 72 48

EAN 5798000026001

personoplysninger på vores hjemmeside <https://em.dk/privatlivspolitik>.

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen <asose@digst.dk>

Sendt: 20. august 2020 11:34

Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentliggjort på Høringsportalen.

Frist for høringssvar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76

E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.

Til: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen (asose@digst.dk)
Fra: 'da@da.dk' (da@da.dk)
Titel: SV: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in
E-mailtitel: SV: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)
Sendt: 21-08-2020 09:31

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 20. august 2020 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Anne Sofie Buitenhuis Severinsen <asose@digst.dk>
Sendt: 20. august 2020 11:34
Emne: Høring af forslag til lov om MitID og NemLog-in DIGST (Id nr.: 867406)

Til alle høringsparter

Se venligst vedhæftede høringsbrev og materiale.

Udkast til lovforslag og høringsbrev m.v. vil også være offentliggjort på Høringsportalen.

Frist for hørings svar er torsdag **den 17. september 2020 kl. 12.00.**

Med venlig hilsen

Anne Sofie B. Severinsen

M: +45 23 43 28 76
E: asose@digst.dk

www.digst.dk - fordi hverdagen er digital.